

OPIKSELUHUOLTOSUUNNI- TELMA

käsittely: opiskeluhuollon ohjausryhmä 18.11.2025

OULAISTEN KAUPUNKI

Sisällys

1. Johdanto	4
1.1. Arvio opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhoitopalveluista Oulaisten kaupungin esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa. (PÄIVITYS)	5
I: Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma	6
I: 2. Esiopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi	6
I: 2.1. Lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	6
I: 2.2. Koulukohtainen opiskeluhoitoryhmä, johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat	7
I: 2.3. Opetukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen.....	7
I: 2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen.	7
I: 2.5. Yhteistyö ja käytänteet esiopetusympäristön terveellisyys ja turvallisuuden sekä esiopetusyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa	7
I: 3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoito)	8
I: 3.1. Lapsen ohjaaminen opiskeluhuollon palveluihin	8
I: 3.2. Yksittäisen lapsen opiskeluhuollon eteneminen.....	9
I: 3.3. Opiskeluhoitokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen	9
I: 4. Yhteistyön järjestäminen lasten, huoltajien sekä muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.....	10
I: 4.1. Lasten, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen	10
I: 4.2. Esiopetuksen ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä.....	10
I: 4.3. Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	10
I: 4.4. Yhteistyö muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten perheneuvola, lastensuojelu ja erikoissairaanhoito.....	10
I: 4.4. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen lapsille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	11
I: 5. Suunnitelmat lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	11
I: 5.1. Suunnitelmat lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	11
I: 5.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)	11
II: Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma	13
II: 2. Perusopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi.....	13
II: 2.1. Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	13
II: 2.2. Koulukohtaisen opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat.....	14
II: 2.3. Poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen...	14
II: 2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	14

II: 2.5. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa.....	15
II: 3 Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi, yksilökohtainen opiskeluhoito	16
II: 3.1. Yksittäisen oppilaan ohjaaminen opiskeluhoitoon palveluihin (kouluterveydenhoito, kuraattori- ja psykologipalvelut)	16
II: 3.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen	17
II: 3.3. Opiskeluhoitokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhoitorekisterille.....	17
II: 3.4. Tarvittavan opiskeluhoitoon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäamisen yhteydessä.....	18
II: 3.5. Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa....	18
II: 3.6. Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet	18
II: 4 Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa	19
II: 4.1. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhoitopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhoitosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoitoon toteuttamiseen.....	19
II: 4.2. Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä.....	19
II: 4.3. Opiskeluhoitoon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä	19
II: 4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi	19
II: 4.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoitoon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille.....	20
II: 5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	20
II: 5.1. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä.....	20
II: 5.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle).....	21
III: Oulaisten lukion opiskeluhoitosuunnitelma	22
III: 2. Lukion toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoitoon edistämiseksi	22
III: 2.1. Opiskelijoiden ja lukioyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset	22
III: 2.2. Lukion oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat	23
III: 2.3. Koulutukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen	23
III: 2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen	24

III: 2.5. Yhteistyö ja käytänteet oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa.....	25
III: 2.6. Opiskelijoille annettava yhteinen ohjaus	25
III: 2.7. Opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden edistäminen	26
III 3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)	26
III: 3.1. Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhooldopalveluihin (kouluterveydenhoolto, kuraattori ja psykologipalvelut).....	26
III: 3.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen	26
III: 3.3. Opiskeluhooldokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhooldorekisterille.....	27
III: 3.4. Tarvittavan opiskeluhooldon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä.....	27
III: 3.5. Opiskeluterveydenhoolto	27
III: 4 Yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa.....	28
III: 4.1. Yhteistyö huoltajien kanssa	28
III: 4.2. Opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä.....	28
III: 4.3. Opiskeluhooldon monialainen yhteistyö oppimisen ja koulunkäynnin tuen, joustavan opetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä.....	28
III: 4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi	28
III: 4.3. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhooldon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille	29
III 5. Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma	29
Liite: Pohteen opiskeluhooldon palvelut oppilaitosta koskevassa yksilötason kriisissä	31

1. Johdanto

Opiskeluhuolto on kouluissa tehtävää työtä, jolla edistetään, pidetään yllä ja luodaan edellytyksiä oppilaan hyvälle oppimiselle, psyykkiselle ja fyysiselle terveydelle sekä sosiaaliselle hyvinvoinnille. Opiskeluhuollon tavoitteena on edistää oppilaiden ja koko kouluyhteisön ja -ympäristön hyvinvointia, turvallisuutta, huoltajien kanssa tehtävää yhteistyötä ja oppilaiden osallisuutta.

Tavoitteena on myös turvata yksilökohtainen varhainen tuki kaikille sitä tarvitseville. Opiskeluhuolto-työssä otetaan huomioon lapsen/nuoren edun ensisijaisuus.

Opiskeluhuoltoon kuuluvat esi- ja perusopetuksen ja lukiokoulutuksen opetussuunnitelman mukainen yhteisöllinen ja yksilöllinen opiskeluhuolto sekä opiskeluhuollon palvelut, joita ovat psykologi- ja kuraattoripalvelut sekä opiskeluterveydenhuollon palvelut. Opiskeluhuoltoa toteutetaan Oulaisten kaupungin esi- ja perusopetuksen, lukiokoulutuksen, sivistystoimen ja Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen suunnitelmallisena yhteistyönä lasten ja heidän huoltajiensa sekä tarvittaessa muiden yhteistyötahojen kanssa.

Oulaisten kaupungin sivistyspalvelujen opiskeluhuoltosuunnitelmassa on yhteinen johdanto-osa ja yhteinen arvio-osa (1.1.) opiskeluhuollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhuoltopalveluista Oulaisten esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa. Lisäksi tähän asiakirjaan on koottu oppilaitoskohtaisesti seuraavat asiakohdat:

- 1) Toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi ja tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi
- 2) Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhuolto)
- 3) Yhteistyön järjestäminen lasten ja heidän perheidensä sekä esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa työskentelevien ja muiden lasten hyvinvointia tukevien tahojen kanssa
- 4) Suunnitelmat lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma.

Oulaisten esiopetuksen opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedotetaan koulujen tiedotteissa, Wilmassa, nettisivuilla ja se on nähtävissä esiopetussuunnitelmassa kaupungin kotisivulla. Keväisin järjestetään tuleville esioppilaiden huoltajille infotilaisuus, jossa tiedotetaan esiopetuksen käytänteistä. Opiskeluhuollon toimijat esitellään lukuvuosittain esiopetuksen oppilaille sekä huoltajille Wilman kautta, luokkaesittelyissä ja/tai vanhempainiltojen yhteydessä.

Oulaisten perusopetuksen opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedotetaan koulujen tiedotteissa, Wilmassa, koulujen nettisivuilla ja suunnitelma on nähtävissä opetussuunnitelmassa kaupungin kotisivuilla. Opiskeluhuollon toimijat esitellään lukuvuosittain perusopetuksen oppilaille sekä huoltajille luokkaesittelyissä, vanhempainilloissa, koulujen nettisivuilla ja/tai Wilman kautta.

Oulaisten lukion opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedotetaan opiskelijan oppaassa, Wilmassa ja ryhmänohjaajan tuokioissa, ja se on nähtävissä myös opetussuunnitelmasta kaikille avoimina olevilta koulun kotisivuilta. Opiskeluhuollon toimijat esitellään lukuvuosittain uusille lukion opiskelijoille opitunneilla sekä huoltajille vanhempainillan yhteydessä.

Opiskeluhuollon yleisestä suunnittelusta, kehittämisestä, ohjauksesta ja arvioinnista vastaa Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden opiskeluhuollon ohjausryhmä, johon kuuluvat sivistysjohtaja, hyvinvointijohtaja, rehtorit, koulunjohtajat ja vastuuopettajat sekä opettajaedustajat esi- ja perusopetuksesta, lukiokoulutuksesta ja opiskeluhuollon edustajat hyvinvointialue Pohteelta. Ohjausryhmä koostuu säännöllisesti pari kertaa vuodessa. Koollekutsujana toimii Oulaisten kaupungin sivistysjohtaja.

Opiskeluhuoltosuunnitelma on tehty kolmessa osassa I Esiopetukseen, II Perusopetukseen ja III Lukioon. Otsikoinnissa on käytetty opetussuunnitelman mukaisia otsikoita. JEDUn ammatillisessa koulutuksessa Oulaisissa noudatetaan heidän omaa suunnitelmaansa tai lukion suunnitelmaa mukaellen.

1.1. Arvio opiskeluhoollon kokonaistarpeesta ja käytettävissä olevista opiskeluhohtopalveluista Oulaisten kaupungin esi-, perus- ja lukiokoulutuksessa. (PÄIVITYS)

Arvio* käytettävissä olevista opiskeluhohtopalveluista, arvio lukuvuodelle 2025 - 2026

Opiskeluhohtopalvelut henkilötyövuosina

Koulu	Oppilas- määrä	Terve- denhoitaja	Kuraat- tori	Psykologi	Koulu- lääkäri
Juho Oksan koulu	334	1,0	0,5	5 päivää / lukukau- dessa	0,2 kaik- kien käytössä
Jauhinkankaan koulu	86	0,2	0,2		
Lehtopään koulu	52	0,1	0,1		
Päiväkotien esioppilaat	53	0,1	0,1		
Yläkoulu	297	0,7	0,5	etäpsyko- logi 0,2	
Lukio	98	0,2	0,2		
JEDUn Oulaisten yksiköt (Kky:n oppil.)	n. 600	1,0	0,5		

yht. 3,3 htv yht. 2,1 htv

*Arvio kokonaistarpeesta ja arvio käytettävistä palveluista eivät välttämättä ole yhtenevät.

Oulaisten sivistyspalveluissa on lukuvuonna 2025–2026 1-6 luokan oppilaita yhteensä 469 ja esioppilaita 53. Esi- ja perusoppilaita on yhteensä 522. Lukiokoulutuksessa on 108 opiskelijaa, ja lisäksi paikakunnalla toimii koulutuskuntayhtymä JEDUn Oulaisten yksikkö.

Lakisääteisistä opiskeluhohtopalveluiden mitoituksista ei ole syytä poiketa, jotta opiskeluhoito toimi Oulaisten sivistyspalveluissa suunnitelmien mukaan.

I: Esiopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma

I: 2. Esiopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoiton edistämiseksi

Oulaisten esiopetuksessa yhteisöllisen opiskeluhoiton tarkoitus on tukea esiopetusryhmän kokonaisvaltaista hyvinvointia ja edistää ryhmäläisten yhteistyö-, vuorovaikutus- ja tunnetaitoja. Yhteisöllinen opiskeluhoito tarkoittaa esiopetuksen toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään lasten oppimista, sosiaalista vastuullisuutta ja osallisuutta sekä edistetään koko esiopetusympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä ja ehkäistään ongelmien syntymistä.

Kouluilla olevat esioppilaat ovat koulun oppilaskunnan jäseniä ja heitä voidaan kutsua oppilaskunnan hallituksen kokouksiin koulun käytäntöjen mukaisesti. Oppilaskunnassa pohditaan lasten oppimisympäristöön vaikuttavia asioita, mietitään teemoja sekä juhliin liittyviä ideoita, tarkoituksena toimia oman yhteisön parantamiseksi sekä yhteisöllisyyden lisäämiseksi.

Lapset sekä heidän huoltajansa perehdytetään päiväkotien tai koulujen tiloihin ja välineisiin eri esiopetusyksiköiden käytänteiden mukaisesti. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistöjen henkilöstön ja lasten kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys huomioidaan tilojen käytössä. Järjestyssäännöt ja yhdessä sovitut toimintatavat edistävät työrauhaa ja oppimiselle suotuisaa ilmapiiriä.

Esiopetuksen opiskeluhoiton toteuttamiseen osallistuu koko esiopetusyksikön henkilöstö, ja siten vastuu esikouluyhteisön turvallisuudesta ja muusta hyvinvoinnista on kaikilla esiopetusyhteisössä työskentelevillä.

I: 2.1. Lasten ja esiopetusyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Esioppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti. Ryhmässä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten terveystarkastuksiin ja -tutkimuksiin sekä niiden tuloksiin. Hyvinvointiryhmä käsittelee tehtyjen kyselyiden tuloksia yleisellä tasolla kehittämisenäkökulmasta.

Esioppilaat kuuluvat ikäryhmälle suunnatun neuvolan terveydenhuollon piiriin, lapsille tehdään 6-vuotiaana määräaikainen terveystarkastus. Terveystarkastuspalveluista sekä koulukuraattori- ja psykologipalveluista vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde.

Esioppilaat, jotka tarvitsevat päivähoitoa, voivat osallistua esiopetuksen kerhomuotoiseen aamu- ja iltapäivätoimintaan, joka järjestetään esiopetuksen tiloissa eri esiopetusyksiköissä tai päiväkodissa tapahtuvaan vuorohoitoon huoltajan työaikojen takia. Aamu- ja iltapäivätoiminnoista vastaa Oulaisten kaupungin sivistyspalvelut.

Esiopetusyksiköiden turvallisuutta kartoitetaan säännöllisesti mm. riskien arviointi työpaikalla - kyselyillä (fysikaaliset, kemialliset, biologiset, tapaturmavaarat, henkinen kuormittuminen). Koulun ja esiopetusympäristön terveydellisten olojen tarkistus toteutetaan kerran kolmessa vuodessa.

Tarkastuksesta vastaavat rehtori, koulunjohtaja tai päiväkodin johtaja yhdessä terveystarkastajien ja kiinteistöhuollon kanssa. Vuosittain toteutetaan palotarkastus sekä poistumisharjoitukset.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset, niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Koulu- ja päiväkotikohtaisen opiskeluhoitosuunnitelman rinnakkaisena asiakirjana on yksikkökohtainen turvallisuuskansio. Kansiota säilytetään kunkin yksikön sovitussa paikassa.

Esiopetuksen koulukuljetusten turvallisuudesta huolehditaan toimimalla yhteistyössä koulukuljetuksista vastaavien yritysten kanssa.

I: 2.2. Koulukohtainen opiskeluhooltoryhmä, johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Koulukohtainen opiskeluhooltoryhmä vastaa opiskeluhoollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmässä käsitellään asioita yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmässä ei käsitellä yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa.

Yhteisöllistä opiskeluhoolltoa koordinoi ja ohjaa rehtori tai koulunjohtaja. Esiopetuksen opiskeluhoollto on osa koulun opiskeluhoolltoa. Monialaisen opiskeluhooltoryhmän jäseniä ovat rehtori tai koulunjohtaja, koulukuraattori, neuvolan terveydenhoitaja, erityisopettaja, esiopetuksen edustaja sekä koulupsykologi kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteen mukaisesti. Tarvittaessa opiskeluhooltoryhmän kokouksiin voidaan kutsua mukaan esimerkiksi koululääkäri, muita opettajia, yhteistyökumppaneita tai vieraita.

Yhteisöllinen opiskeluhooltoryhmä kokoontuu kouluilla 2-4 kertaa lukuvuoden aikana. Tarvittaessa koulut sopivat lisäkokoontumisista. Opiskeluhooltoryhmän ajankohdat ovat tiedossa opettajilla lukuvuosikalenterissa. Opiskeluhooltoryhmän kokouksista laaditaan muistio.

Kokoontumisessa suunnitellaan koulun tarpeiden pohjalta tulevaa opiskeluhoollollista toimintaa, joita ovat esimerkiksi koulun sisäinen yhteisöllisyyden kehittäminen sekä turvallisuutta edistävän toiminnan suunnittelu, kiusaamisen vastainen toiminta sekä yhteistyö eri järjestöjen kanssa. Kokouksissa käsitellään erilaisia teemoja, kuten vuorovaikutusta ja monipuolista työskentelyä, osallistumista ja demokraattista toimintaa, vastuuta ympäristöstä ja kestäväää tulevaisuuteen suuntautumista, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä eri kulttuurien näkymistä esiopetuksen arjessa.

Suunniteltua toimintaa toteutetaan esiopetuksessa, koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja vanhempainiloissa. Lukuvuoden päättyessä arvioidaan ja kehitetään toimintaa.

I: 2.3. Opetukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Poissaolojen ehkäisemisestä, suunnitelmallisesta seurannasta ja poissaoloihin puuttumisesta määrätään opetussuunnitelman perusteiden luvuissa 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat. (Muuta esiopetussuunnitelman tiedoiksi)

I: 2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen.

Onko esiopetuksessa tätä lukua?

I: 2.5. Yhteistyö ja käytänteet esiopetusympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä esiopetusyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Riskien arviointi ja hallinta ovat osa esiopetusyksiköiden turvallisuustoimintaa. Riskien arviointi toteutetaan säännöllisesti Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden ja kouluyhteisön yhteistyönä. Lasten hyvinvointia tarkkaillaan esiopetusyksiköissä sekä aamu- ja iltapäiväkerhossa.

Koulun sekä esikoulun terveydellisten olojen tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Oppilaitoksen tarkastuksesta ja sen tuloksista sekä mahdollisesti suunnitelluista jatkotoimista tiedotetaan tarvittaessa huoltajille ja henkilöstölle. Palotarkastus suoritetaan kerran vuodessa palotarkastajan, kiinteistöhuollon ja koulunjohtajan tai rehtorin toimesta. Tarkastuksesta tehdyt dokumentit arkistoidaan koulun arkistoon.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset, niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Terveystalo huolehtii henkilökunnan työterveystarkastuksista.

I: 3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskelu-huolto)

Yksilökohtaisella opiskeluhuollolla tarkoitetaan palveluja, joita lapsi tarvitsee yksilöllisen tuen tarpeen ilmetessä. Esiopetuksen koko henkilökunnan lisäksi tukea antavat opiskeluhuollon kuraattori, psykologi sekä neuvolan terveydenhoitaja. He myös osallistuvat monialaiseen asiantuntijaryhmään huoltajan suostumuksen mukaisesti, muiden mahdollisten yhteistyökumppaneiden ohella. Yksilöllisessä opiskeluhuollossa seurataan ja edistetään lapsen kokonaisvaltaista hyvinvointia, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Lapsen osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

Lapsella on oikeus saada riittävä tuki kasvuunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ennalta ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

I: 3.1. Lapsen ohjaaminen opiskeluhuollon palveluihin

Terveydenhuolto

Esioppilaiden terveydenhuollosta vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohteen järjestämä ikäryhmälle tarkoitettu neuvolapalvelu, joka on osa opiskeluhuoltoa. Neuvolan terveydenhoitaja tekee moniammatillista yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa sekä toimii yhteistyössä kodin ja koulun kanssa.

6-vuotiaille tehdään määräaikainen terveystarkastus syntymäkuukauden mukaan, viimeistään esikoulun syyslukukauden aikana. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot välitetään huoltajien luvalla tiedonsiirtopalaverissa varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen nivelvaiheessa.

Koulukuraattori

Koulukuraattorin työn tavoitteena on koko yhteisön hyvinvoinnin sekä sosiaalisten taitojen tukeminen. Koulukuraattori on tarvittaessa selvittämässä lapsen kasvun ja kehityksen esteitä sekä ehkäisee sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmatilanteita yhdessä esiopetuksen henkilöstön kanssa. Näitä haasteita voivat olla mm. runsaat poissaolot, käytös- ja tunne-elämän häiriöt sekä lapsen perheeseen ja vapaa-aikaan liittyvät ongelmat ja haasteet. Tarvittaessa koulukuraattori antaa yleistä neuvontaa tai ohjaa lapsen ja perheen muiden palveluiden tai tukitoimien piiriin.

Koulupsykologi

Koulupsykologin työn tavoitteena on lasten oppimisvalmiuksien ja hyvinvoinnin tukeminen yhdessä huoltajien kanssa. Psykologin työhön kuuluvat myös esioppilaiden oppimisvaikeuksien tutkiminen ja tukitoimien suunnittelu, mielenterveysongelmien arviointi sekä tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen. Työtä tehdään yhteistyössä lapsen huoltajien, esiopettajien sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa.

I: 3.2. Yksittäisen lapsen opiskeluhuollon eteneminen

Yksilöllisen tuen tarpeen ilmetessä esiopetuksen koko henkilöstö on lapsen ja perheen tukena vahvistamassa perheen voimavaroja. Havaitessaan lapsen tuen tarpeen asiasta keskustellaan lapsen huoltajan ja erityisopettajan kanssa.

Huolen jatkuessa esiopettaja tai huoltaja voi ottaa yhteyttä suoraan koulukuraattoriin tai -psykologiin. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, lapsen huoltajille on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä, mikäli sille ei ole painavaa estettä. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja (terveydenhoitaja, -kuraattori ja -psykologi).

Lasten toiveet otetaan huomioon häntä koskeissa asioissa ja huoltajien kanssa tehtävässä yhteistyössä huomioiden asian laatu ja oppilaan ikä. Koulukuraattori, -psykologi tai perheneuvolan asiantuntija arvioi tarvittaessa terveydenhuoltolain ja lastensuojelulain perusteella, onko lapsella edellytyksiä arvioida oman asiansa käsittelyyn liittyviä asioita. Näitä ovat monialaisen asiantuntijaryhmän kokoukseen osallistujat, salassa pidettävien tietojen luovuttaminen huoltajalle tai huoltajan osallistuminen opiskeluhuoltoasian käsittelyyn.

Monialaisessa asiantuntijaryhmässä suunnitellaan ja sovitaan tapauskohtaisesti lapsen yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan pyytää opetustoimen ulkopuolisia henkilöitä huoltajan suostumuksella. Suostumuksessa tulee käydä ilmi käsiteltävä asia, ryhmän kokoonpano ja kokousaika. Mikäli huoltaja/ lapsi kieltäytyy asian käsittelystä, otetaan tarvittaessa yhteyttä lastensuojeluun.

I: 3.3. Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat

1. Yksittäisen lapsen nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot.
2. Kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa.
3. Kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa.
4. Asian aihe ja vireille panija.
5. Lapsen tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset, toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet, tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma, toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot sekä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhuoltokertomukset säilytetään opiskeluhuoltorekisterissä.

Hyvinvointialue Pohteen antamien ohjeiden mukaan neuvolan terveydenhoitaja sekä muu opiskelu- huoltoa toteuttava terveydenhuollon henkilöstö kirjaa yksilötapaamiset omiin järjestelmiinsä. Hyvinvointialue Pohteen antamien ohjeiden mukaan kuraattori kirjaa asiakastiedot sosiaalihuollon asiakkuuden mukaisesti rekistereihin ja psykologi terveydenhuollon potilasrekistereihin.

Lapsen esiopetuspäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Huoltajat tiedottavat lasten erityisruokavalioista lomakkeella esiopetuksen henkilöstölle lukuvuoden alussa, tiedot välitetään ruokapalvelutuottajalle.

Lapsen esiopetuspäivän aikana tarvitsemasta lääkityksestä laaditaan lääkehoitosopimus yhteistyössä terveydenhoitajan, huoltajan ja esiopettajan kanssa. Lääkityksestä kerrotaan kaikille lapsen turvallisuuden kannalta asianosaisille henkilöille, esimerkiksi aamu- ja iltapäiväkerhon henkilöstölle.

I: 4. Yhteistyön järjestäminen lasten, huoltajien sekä muiden lasten hyvinvointia tukvien tahojen kanssa

I: 4.1. Lasten, huoltajien, henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen osallisuus opiskeluhuoltosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhuollon toteuttamiseen

Opiskeluhuoltoa toteutetaan yhteistyössä lasten ja heidän huoltajiensa kanssa. Lasten, huoltajien, esiopetuksen henkilöstön ja opiskeluhuoltopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhuollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhuollossa keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti koulutuksen järjestäjän ja hyvinvointialue Pohteen yhteistyötä.

Lapsia ja huoltajia tiedotetaan lapsen asioiden käsittelyyn liittyvistä menettelytavoista kotiin tai Wilmassa jaettavalla tiedotteella. Lisäksi asiasta tiedotetaan vanhempainilloissa, lukuvuositedotteessa ja koulujen nettisivuilla.

I: 4.2. Esiopetuksen ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Esiopetuksessa työnsä aloittavat henkilöt perehdytetään esikoulun perehdytyskäytänteiden mukaisesti. Joka yksikössä on perehdytyskansio, jossa kerrotaan yksikön toimintatavat sekä tarpeelliset tiedot esiopetusyksiköstä.

Esiopetuksen henkilöstö osallistuu koulujen säännöllisin opettajien ja henkilöstön kokouksiin, lisäksi esiopettajat kokoontuvat 1-2 kertaa vuodessa esiopetuksen pedagogisen johtoryhmän palaveriin.

I: 4.3. Opiskeluhuollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Mikäli tehostetun tai erityisen tuen oppilaalla on opiskeluhuollollista tuen tarvetta, suunnitellaan tukitoimet yhteistyössä opiskeluhuoltohenkilöstön kanssa. Opiskeluhuollollinen yhteistyö korostuu, kun suunnitellaan joustavan esiopetuksen ryhmän sekä lasten tukitoimia.

Sairaalakoulussa opiskeleva lapsi pysyy oman lähiesiopetusyksikkönsä oppilaina. Sairaalakoulujakso on määräaikainen. Sairaalajakson päätteeksi järjestetään oman esiopetusryhmän kanssa opiskeluhuollollinen yhteistyöpalaveri, jossa suunnitellaan ja sovitaan paikalliset tukitoimet lapselle.

I: 4.4. Yhteistyö muiden lasten hyvinvointia tukvien tahojen kanssa kuten perheneuvola, lastensuojelu ja erikoissairaanhoito

Esioppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti.

Opiskeluhuollon edustajina koulukuraattori ja terveydenhoitaja kuuluvat esiopetuksen edustajien ohella kaupungin moniammatilliseen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto -työryhmään. Haapajärvellä toimii moniammatillinen kriisiryhmä, jota hyödynnetään tarvittaessa.

Esiopettajat tekevät yhteistyötä eri tahojen kanssa, mm varhaiskasvatuksen, neuvolan, kulttuuri- ja liikuntapalveluiden sekä seurakunnan kanssa. Myös pelastustoimi sekä poliisi ovat yhteistyössä esiopetuksen kanssa. Esioppilaille esitellään vuosittain erilaisia harrastusmahdollisuuksia, esim. Jokilaakson musiikkiopisto, 4H-kerho sekä urheiluseurat voivat käydä esittäytymässä lapsille.

I: 4.4. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen lapsille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Huoltajat ovat esiopetuksen tärkein yhteistyökumppani. Lapselle laaditaan huoltajien kanssa yhteistyössä LEOPS eli lapsen esiopetuksen oppimisen suunnitelma, joka sisältää lapsen omalle oppimiselle suunnitellut tavoitteet. Samassa keskustelutilanteessa on luontevaa kertoa esiopetusvuoden tavoitteista, toiminnasta sekä opiskeluhuollosta. Huoltajille lähetetään myös linkki Wilman kautta kaupungin kotisivulla olevaan Oulaisten sivistystoimen opiskeluhuoltosuunnitelmaan.

I: 5. Suunnitelmat lasten suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Koulujen arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Kaikissa koulujen toiminnoissa ja tapahtumissa on tavoitteena hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta.

I: 5.1. Suunnitelmat lapsen suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään esiopetuksen päivittäisissä toiminnoissa yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla. Kiusaamista ehkäisevää yhteenkuuluvuuden tunnetta luovat yhteiset tilaisuudet ja esiopetusvuoden teemojen ympärille järjestetyt tapahtumat. Näiden tapahtumien järjestämiseen osallistuvat esiopetuksen henkilökunta ja lapset. Ryhmä- ja yksilötasolla kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään esiopetusryhmän sekä -yksikön ryhmäytymisen rakentamisella ja turvallisen ilmapiiirin luomisella ja kehittämisellä. Esiopetuksessa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseksi erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisääviä materiaaleja.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta esiopetuksessa on nollatoleranssi. Havaittuihin tai tietoon tulleisiin tapauksiin puututaan välittömästi. Esiopetusyhteisön velvollisuutena on huolehtia siitä, että esikoulu tarjoaa jokaiselle turvallisen oppimisympäristön. Kiusaamis- tai riitatilanteita sovitellaan yhteistyössä esiopetuksen henkilöstön kanssa.

Lasten omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta ihmisestä välittämistä. Sekä kiusaaja/epäilty että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Lasten huoltajiin otetaan yhteyttä. Tarvittaessa lapset ja huoltajat ohjataan opiskeluhuollon palveluiden pariin.

I: 5.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Jokaisen lukuvuoden alussa käsitellään lasten kanssa esiopetuksen järjestyssäännöt ja tiedotetaan opiskeluhuollon palveluista lapsille ja huoltajille. Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä esiopetuksen henkilökunnan ja lasten kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa.

Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomainen. Henkilökunnalla on poistumistilanteissa oma tarkastettava vastuualueensa

koulurakennuksissa. Äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan erillisen kriisisuunnitelman mukaisesti. Kaikesta kriisiviestinnästä vastaa rehtori/koulunjohtaja/päiväkodin johtaja. Rehtorin/koulunjohtaja/päiväkodin johtajan poissa ollessa akuuttiviestinnästä ja asiasta rehtorille ilmoittamisesta vastaa vararehtori tai muu tilanteessa vastuussa oleva henkilökunnan jäsen.

Kriisisuunnitelma samoin kuin muut suunnitelmat opiskeluyhteisön terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä menettelytavat ongelma- ja kriisitilanteissa kuten kiusaaminen, väkivalta, mielenterveyskysymykset, tupakointi ja päihteiden käyttö, erilaiset onnettomuudet ja kuolemantapaukset, on koottu Turvallisuuskansioon, joka sisältää:

- poistumisohjeet
- kiinteistön pelastussuunnitelma
- toimintaohjeet onnettomuustilanteessa
- koulun järjestyssäännöt
- kriisityö Oulaisten koulujen opiskeluholloissa
- pikaohjeet akuutissa kriisitilanteessa toimimisen varalta

Turvallisuuskansio säilytetään henkilökunnan saatavilla. Turvallisuuskansioon tutustuminen on osa uuden henkilökunnan perehdytystä. Jokainen työyhteisön jäsen on velvollinen perehtymään kansioon ja päivittämään osaamisensa säännöllisesti.

II: Perusopetuksen opiskeluhoitosuunnitelma

II: 2. Perusopetuksen toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Oulaisten perusopetuksessa yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan perusopetuksen toimintakulttuuria ja niitä toimia, joilla edistetään oppilaiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovaikutusta ja osallisuutta, sekä edistetään koko perusopetuksen opiskelu- ja työympäristön terveellisyyttä, turvallisuutta ja esteettömyyttä ja ehkäistään ongelmien syntymistä. Yhteisöllinen opiskeluhoito on tärkeä osa koulun toimintakulttuuria ja arjen huolenpitoa, jonka avulla vahvistetaan oppilaan osallisuutta ja kokemusta kuulumisesta luokka- ja kouluyhteisöön. Kaikilla kouluilla toimivat oppilaskunnat, jotka osallistuvat koulun yhteisten asioiden suunnitteluun ja toteutukseen. Yhteisöllisyyden lisäämiseksi yläkoululla toteutetaan tukioppilastoimintaa ja alakouluilla kummioppilastoimintaa.

Oppilaat perehdytetään koulujen tiloihin ja välineisiin lukuvuoden alussa. Tilojen siisteydestä huolehditaan yhteistyössä koulukiinteistöjen henkilöstön ja oppilaiden kanssa. Puutteista kerätään palautetta ja niihin reagoidaan. Esteettömyys huomioidaan tilojen käytössä. Järjestyssäännöt ja yhdessä sovitut toimintatavat edistävät työrauhaa ja oppimiselle suotuisaa ilmapiiriä. Kaikilla kouluyhteisössä työskentelevillä on vastuu kouluyhteisön turvallisuudesta ja muusta hyvinvoinnista.

II: 2.1. Oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Perusopetuksen oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti. Ryhmässä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten terveystarkastuksiin ja -tutkimuksiin sekä niiden tuloksiin. Hyvinvointiryhmä käsittelee tehtyjen kyselyiden tuloksia yleisellä tasolla ja kehittämisenäkökulmasta.

Terveys: Kouluterveydenhuollon palvelut tuottaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Oppilaat käyvät vuosittain terveystarkastuksissa ja lisäksi laajat terveystarkastukset järjestetään luokilla 1, 5, ja 8. Tarkastukseen sisältyy oppilaan hyvinvoinnin, kasvun, kehityksen ja terveydentilan arvioimisen lisäksi vanhempien ja koko perheen hyvinvoinnin selvittely.

THL:n valtakunnallinen kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi 4., 5., 8. ja 9. -luokkalaisille. Kouluterveyskysely tuottaa monipuolista ja luotettavaa, maakunnallista ja paikallista seurantatietoa eri ikäisten lasten ja nuorten hyvinvoinnista, terveydestä, koulunkäynnistä, opiskelusta, osallisuudesta sekä avun saamisesta ja palveluista.

Liikunnan Move!-testit tehdään 5. ja 8. -luokkalaisille joka vuosi. Move! on fyysisen toimintakyvyn valtakunnallinen mittaus- ja palautejärjestelmä, jonka keskeisenä tarkoituksena on kannustaa omatoimiseen fyysisestä toimintakyvystä huolehtimiseen. Move!-mittaustuloksia hyödynnetään esimerkiksi koulujen liikunnanopetuksessa, kouluterveydenhuollon järjestämissä terveystarkastuksissa sekä valtakunnallisten, alueellisten ja paikallisten hyvinvointitoimenpiteiden suunnittelussa, seurannassa ja arvioinnissa.

Hyvinvointi: Koulujen oppilaskuntien hallitukset kokoontuvat säännöllisesti. Kokouksissa käsitellään erilaisia hyvinvointiin ja turvallisuuteen liittyviä teemoja, ja oppilaita kuullaan koulunkäyntiä, kouluyhteisöä ja oppilaita koskevissa asioissa. Yhteistyössä oppilaskunnan hallituksen kanssa järjestettävät koko koulun yhteiset tilaisuudet ja teemapäivät edistävät hyvinvointia ja yhteisöllisyyttä.

Kiusaamiskysely toteutetaan kaksi lukuvuodessa.

Vuosittain kouluissa toteutetaan lasten ja nuorten harrastekyselyt, joiden pohjalta suunnitellaan ja järjestetään perusopetuksen kerhotoimintaa osana harrastamisen Suomen mallia.

Turvallisuus: Kouluissa kartoitetaan turvallisuuteen liittyviä asioita mm. riskien arviointi työpaikalla-kyselyillä (fysikaaliset, kemialliset, biologiset, tapaturmavaarat, henkinen kuormittuminen). Koulun

terveydellisten olojen tarkastus toteutetaan kerran kolmessa vuodessa. Tarkastuksesta vastaavat rehtori tai koulunjohtaja yhdessä terveysviranomaisen ja kiinteistöhuollon kanssa. Vuosittain toteutetaan palotarkastus sekä poistumisharjoitukset.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset. Niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Koulukohtaisten opiskeluhuoltosuunnitelmien rinnakkaisena asiakirjana on koulukohtainen turvallisuuskansio. Kansiota säilytetään kunkin yksikössä sovitussa paikassa.

Koulukuljetuksista huolehditaan toimimalla yhteistyössä koulukuljetuksista vastaavan yrityksen kanssa.

II: 2.2. Koulukohtaisen opiskeluhuoltoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Koulukohtainen yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä vastaa koulun opiskeluhuollon suunnittelusta, kehittämisestä, toteuttamisesta ja arvioinnista. Ryhmässä käsitellään asioita yleisellä ja yhteisöllisellä tasolla. Ryhmä ei käsittele yksittäistä oppilasta koskevaa asiaa.

Yhteisöllistä opiskeluhuoltoa koordinoi ja ohjaa rehtori tai koulunjohtaja. Monialaisen opiskeluhuoltoryhmän jäseniä ovat rehtori tai koulunjohtaja, koulukuraattori, kouluterveydenhoitaja, erityisopettaja, opettajaedustaja sekä opinto-ohjaaja kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteen mukaisesti. Tarvittaessa opiskeluhuoltoryhmän kokouksiin voidaan kutsua mukaan esimerkiksi koululääkäri, koulupsykologi, oppilaskunnan ohjaava opettaja, muita opettajia, oppilaskunnan hallituksen / Lasten parlamentin / Nuorisovaltuuston edustajia, vanhempainyhdistyksen edustajia tai muita yhteistyökumppaneita tai asiantuntijaedustajia.

Yhteisöllinen opiskeluhuoltoryhmä kokoontuu kouluilla 2-4 kertaa lukuvuoden aikana. Tarvittaessa koulut sopivat lisäkokoonumisista. Opiskeluhuoltoryhmän ajankohdat on kirjattu lukuvuosikalenteriin. Opiskeluhuoltoryhmän kokouksista laaditaan muistio. Kokoonumisissa suunnitellaan koulun tarpeiden pohjalta tulevaa opiskeluhuollollista toimintaa, joita ovat esimerkiksi koulun sisäisen yhteisöllisyyden kehittäminen, turvallisuuden edistäminen, kiusaamisen vastainen toiminta sekä yhteistyö eri järjestöjen ja yhteistyötahojen kanssa.

Kokouksissa käsitellään erilaisia teemoja, kuten vuorovaikutusta ja monipuolista työskentelyä, osallistumista ja demokraattista toimintaa, vastuuta ympäristöstä ja kestävään tulevaisuuteen suuntautumista, yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä eri kulttuurien näkymistä kouluarjessa. Suunnittelussa hyödynnetään mm. kouluterveyskyselyn, Kiva-kyselyn ja muiden tehtyjen kyselyiden tuloksia. Suunniteltua toimintaa toteutetaan koulun arjessa mm. eri oppiaineiden tunneilla, päivänavauksissa, koulun yhteisissä tilaisuuksissa ja vanhempainilloissa. Lukuvuoden päättyessä toimintaa arvioidaan ja kehitetään edelleen.

II: 2.3. Poissaolojen ennaltaehkäisy, suunnitelmallinen seuranta ja poissaoloihin puuttuminen

Poissaolojen ehkäisemisestä, suunnitelmallisesta seurannasta ja poissaoloihin puuttumisesta määrätään 260 opetussuunnitelman perusteiden luvuissa 5.1 Yhteinen vastuu koulupäivästä ja 5.6 Paikallisesti päätettävät asiat

II: 2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Tupakkatuotteiden, alkoholin ja muiden päihteiden hallussapito ja käyttö on kiellettyä koulualueella, koulun järjestämissä tilaisuuksissa ja kouluun liittyvillä matkoilla koulujen järjestyssääntöjen

mukaisesti. Kouluissa tehdään ennaltaehkäisevää työtä, ja oppilaita informoidaan tupakan ja muiden päihteiden vaikutuksista ja vaaroista. Terveystieteiden ammattihenkilöstö keskustelee terveystietokustuksissa oppilaiden kanssa päihteiden haitallisuudesta. Huoltajien kanssa tehdään yhteistyötä, ja ennaltaehkäisevä päihdetyö on esillä vanhempainiltoissa. Ennaltaehkäisevässä työssä voidaan käyttää apuna myös ulkopuolisia asiantuntijoita.

Mikäli oppilas tupakoi tai esiintyy päihteiden vaikutuksen alaisena kouluaikana, toimitaan koulujen turvallisuuskansion ohjeistuksen mukaisesti seuraavasti.

Mikäli oppilas tupakoi, käyttää nuuskaa tai sähkösavuketta koulupäivän aikana tai oppilaalla on mukana jotakin näistä koululla:

- Oppilaalta pyydetään nikotiinituote pois. Opettaja tai rehtori voi ottaa tuotteet haltuun ja tarvittaessa tarkastaa oppilaan tavarat. Tarkastajan tulee olla oppilaan kanssa samaa sukupuolta. Tarkastuksessa tulee olla läsnä tarkastajan lisäksi toinen täysi-ikäinen koulun henkilökuntaan kuuluva.
- Otetaan yhteyttä oppilaan huoltajaan.
- Nikotiinituote luovutetaan huoltajalle tai poliisille.
- Jos tupakointi, nuuskan tai sähkösavukkeen käyttö on toistuvaa, oppilas ohjataan opiskeluhoollon palveluihin, joissa sovitaan myös seurannasta.

Päihtynyt oppilas tai havainto / epäily oppilaan päihteiden käytöstä koulupäivän aikana. Tilanteessa on mukana kaksi koulun aikuista.

1. Oppilaasta tehdään välitön tilannearvio.
2. Oppilas viedään rehtorin tai koulunjohtajan luokse. Tarvittaessa soimitaan 112.
3. Otetaan yhteyttä huoltajaan ja ohjataan oppilas tarvittaessa terveystieteidenkeskukseen.
4. Oppilaasta tehdään lastensuojeluilmoitus.
5. Monialainen asiantuntijaryhmä kokoontuu ja tekee suunnitelman opiskeluhoollon tukitoimista ja seurannasta.

II: 2.5. Yhteistyö ja käytänteet kouluympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Koulujen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat on laadittu yhteistyössä sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen, työsuojeluviranomaisten sekä teknisen toimen kanssa.

Riskien arviointi ja -hallinta ovat osa koulun turvallisuustoimintaa. Riskien arviointia toteutetaan säännöllisesti Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden ja kouluyhteisön yhteistyönä. Oppilaiden hyvinvoinnin taustatietoina hyödynnetään tarkasteluvälillä kertyneiden kyselyiden tuloksia (mm. koulu-terveyskysely) sekä tarkastusta varten toteutettujen kyselyjen ja selvitysten tuloksia.

Kouluterveydenhuollon tehtävänä on oppilaitosympäristön terveellisuuden ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin edistäminen ja seuranta. Koulun terveydellisten olojen tarkastus tehdään kerran kolmessa vuodessa. Koulun tarkastuksesta ja sen tuloksista tiedotetaan oppilaille, huoltajille ja henkilöstölle. Myös suunnitelluista jatkotoimista, niiden aikatauluista sekä seurannasta tiedotetaan.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään yksiköissä säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset.

Niiden perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein. Dokumentit arkistoidaan kouluille. Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

II: 3 Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi, yksilökohtainen opiskelu-huolto

Yksilökohtaisella opiskeluhoollolla tarkoitetaan kouluterveydenhuollon palveluja, opiskeluhoollon kuraattori- ja psykologipalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista yksilökohtaista opiskeluhoiltoa, jota toteutetaan monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Yksilökohtaisessa opiskeluhoollossa seurataan ja edistetään oppilaan kokonaisvaltaista terveyttä, hyvinvointia ja oppimista, ehkäistään ongelmia ja tarjotaan varhaista tukea. Yksilökohtainen opiskeluhoito perustuu aina oppilaan sekä tarvittaessa huoltajan suostumukseen. Oppilaan osallisuus ja mielipiteet otetaan huomioon toimenpiteissä ja ratkaisuissa hänen ikänsä ja kehitystasonsa mukaisesti. Yksilökohtaisessa työssä noudatetaan tietojen luovuttamista, saamista ja salassapitoa koskevia säännöksiä.

II: 3.1. Yksittäisen oppilaan ohjaaminen opiskeluhoollon palveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori- ja psykologipalvelut)

Kouluterveydenhuolto: Oppilaiden terveydenhuollosta vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Kouluterveydenhuollon tavoite on tukea oppilaan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Kouluterveydenhoitaja ja koululääkäri tekevät moniammatillista yhteistyötä muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattihenkilöiden kanssa sekä toimivat yhteistyössä huoltajien ja koulun kanssa. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot välitetään koululle yhteistyössä oppilaan ja perheen kanssa.

Kouluterveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa tehdään opiskeluhoollollista yhteistyötä huoltajan tai oppilaan luvalla. Lisäksi kouluterveyskysely järjestetään joka toinen vuosi neljännelle ja viidennelle sekä kahdeksannelle ja yhdeksännelle luokalle. Koulunkäynnin järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot välitetään koululle. Kyselyn tuloksia analysoidaan sekä koulun tasolla että moniammatillisessa hyvinvointiryhmässä.

Koulukuraattori: Oppilaiden kuraattoripalveluista vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Koulukuraattoritoiminta on oppilaan koulunkäynnin tukemista yhteistyössä huoltajien, opettajien ja mahdollisten muiden yhteistyötahojen kanssa. Työn tavoitteena on tukea oppilaan koulunkäyntiä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia sekä myönteistä kokonaiskehitystä. Työssään koulukuraattori selvittää oppilaan kasvun ja kehityksen esteitä sekä ehkäisee sosiaalisia ja psyykkisiä ongelmatilanteita. Koulukuraattori tukee oppilasta koulunkäyntiin liittyvissä haasteissa. Hän selvittää mm. runsaiden poissaolojen syitä, käytös- ja tunne-elämän häiriöitä, nuoruuden kasvukipuja, suorituspaineita sekä oppilaan perheeseen ja vapaa-aikaan liittyviä haasteita.

Koulukuraattori osallistuu koulujen opiskeluhooltoon, käy yksilöllisiä ja ryhmäkeskusteluja, selvittää oppilaan tarvitsemia yksilöllisten opetusjärjestelyjen mahdollisuuksia ja luo tarpeen vaatiessa oppilaan tueksi sosiaalisia verkostoja. Koulukuraattori tukee oppilaita koulutuksen niveltämisessä ala- ja yläkoulun alussa sekä lopussa. Koulukuraattori voi antaa yleistä neuvontaa ja/tai ohjata oppilaan ja perheen muiden palveluiden tai tukitoimien piiriin.

Koulupsykologi: Koulupsykologipalveluista vastaa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue Pohde. Koulupsykologin työn tavoitteena on edistää koko kouluyhteisön hyvinvointia, vahvistaa lasten ja nuorten psyykkistä hyvinvointia ja tarjota heille apua opiskeluun. Työhön kuuluu oppilaiden kokonaisvaltaisen tukeminen, itsetuntoon, motivaatioon, psyykkisiin vaikeuksiin ja sosiaaliseen selviytymiseen vaikuttaminen. Psykologin työhön kuuluvat myös oppilaiden oppimisvaikeuksien tutkiminen ja tukitoimien suunnittelu, oppilaiden mielenterveysongelmien arviointi sekä tarvittaessa jatkohoitoon ohjaaminen. Työtä tehdään yhteistyössä oppilaan, huoltajan, opettajien sekä tarvittaessa myös muiden yhteistyötahojen kanssa.

Oppilas tai hänen huoltajansa voivat olla itse yhteydessä opiskeluhoollon palveluihin tai yhteydenoton voi tehdä koulun henkilökuntaan kuuluva yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.

Oppilaan huoltajalla ei ole oikeutta kieltää oppilasta käyttämästä opiskeluhuollon palveluja.

II: 3.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen

Yksittäistä oppilasta koskevat asiat käsitellään tapauskohtaisesti koottavassa monialaisessa asiantuntijaryhmässä. Ryhmän kokoonpano perustuu oppilaan suostumukseen. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan pyytää opetustoimen ulkopuolisia henkilöitä oppilaan tai huoltajan suostumuksella. Ryhmän jäsenillä on lisäksi oikeus pyytää neuvoa oppilaan asiassa tarpeellisiksi katsomiltaan asiantuntijoilta. Monialaisessa asiantuntijaryhmässä suunnitellaan ja sovitaan tapauskohtaisesti oppilaan yksilöllisten tukitoimien järjestämisestä. Oppimiseen liittyvissä asioissa sovelletaan opetussuunnitelman mukaisia toimia, joka ei edellytä huoltajan tai oppilaan suostumusta.

1) Huoli herää: huolta aiheuttavasta asiasta keskustellaan oppilaan ja tarvittaessa huoltajan kanssa. Tämän lisäksi on mahdollista konsultoida asiantuntijoita.

2) Huolen jatkuessa: otetaan yhteys suoraan koulukuraattoriin, -psykologiin tai muuhun opiskeluhuollon henkilöön yhdessä oppilaan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, oppilaalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä. Alaikäisen huoltajalle ilmoitetaan asiasta, mikäli sille ei ole painavaa estettä.

Asian laatu ja oppilaan ikä vaikuttavat siihen, miten oppilaan toiveet huomioidaan häntä koskevissa asioissa. Oppilas voi - ellei opiskeluhuollon ammattilainen toteuta tätä selvästi oppilaan edun vastaiseksi - painavasta syystä kieltää huoltajaansa tai muuta laillista edustajaansa osallistumasta itseään koskevaan opiskeluhuoltoasian käsittelyyn sekä antamasta itseään koskevia salassa pidettäviä opiskeluhuollon tietoja huoltajalleen tai muulle lailliselle edustajalleen. Arvion oppilaan edun toteutumisesta ja oppilaan edellytyksistä (esim. salassa pidettävien tietojen luovuttamisesta huoltajalle, huoltajan osallistumisesta opiskeluhuoltoasian käsittelyyn tai siitä, ketkä osallistuvat monialaiseen asiantuntijaryhmään), tekee opiskeluhuollon henkilöstöön kuuluva sosiaali- tai terveydenhuollon ammattihenkilö. Huoltajalla ei ole oikeutta kieltää alaikäistä käyttämästä opiskeluhuollon palveluja. Yksittäisen oppilaan asioiden käsittelyyn liittyvistä lain edellyttämistä menettelytavoista ja tietojen käsittelystä tiedotetaan asianosaisia esim. Wilmassa.

3) Monialaisen asiantuntijaryhmän koollekutsuminen sovitaan tapauskohtaisesti: kuka kutsuu asiantuntijaryhmän koolle ja ketä ryhmään kutsutaan. Huoltaja tai oppilas antaa suostumuksensa kirjallisena Wilmassa. Suostumuksessa tulee käydä ilmi käsiteltävä asia, ryhmän kokoonpano ja kokousaika. Monialaiseen asiantuntijaryhmään voidaan pyytää opetustoimen ulkopuolisia henkilöitä oppilaan tai huoltajan kirjallisella suostumuksella. Mikäli huoltaja / oppilas kieltäytyy asian käsittelystä, otetaan tarvittaessa yhteyttä lastensuojeluun.

II: 3.3. Opiskeluhuoltokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhuoltorekisterille

Yksittäistä oppilasta koskevan asian käsittelystä monialaisessa asiantuntijaryhmässä laaditaan opiskeluhuoltokertomus. Ryhmän vastuuhenkilö kirjaa yksilökohtaisen opiskeluhuollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi välttämättömät tiedot opiskeluhuoltokertomukseen. Kirjauksia voivat tehdä myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet. Kertomus laaditaan jatkuvaan muotoon, joka etenee aikajärjestyksessä. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki edellyttää, että kertomukseen kirjataan seuraavat asiat:

1. Yksittäisen oppilaan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen oppilaan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot,
2. kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virka-asemansa,
3. kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa,
4. asian aihe ja vireille panija,
5. oppilaan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet kuten arviot, tutkimukset ja selvitykset, toteutetut toimenpiteet kuten yhteistyö eri tahojen kanssa sekä aiemmat ja nykyiset tukitoimet, tiedot asian käsittelystä ryhmän kokouksessa, tehdyt päätökset ja niiden toteuttamissuunnitelma,

toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot sekä mitä tietoja, kenelle sivulliselle ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

Opiskeluhoitokertomukset sekä muut oppilashuollon tehtävissä laaditut tai yksittäistä oppilasta koskevat asiakirjat tallennetaan opiskeluhoitorekisteriin. Haapajärvellä asiakirjat kootaan kansioon, jota säilytetään koulussa. Opetuksen järjestäjä vastaa henkilötietojen käsittelystä ja ylläpitää edellä mainittua rekisteriä. Opiskeluhoitorekisteriin tallennetut tiedot, jotka koskevat yksittäistä oppilasta taikka muuta yksityistä henkilöä, ovat salassa pidettäviä. Arkistoinnista vastaa koulutuksen järjestäjä, ja arkistointiajat määritellään kaupungin arkistointisuunnitelmassa.

Kouluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoiltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattihenkilöt kirjaavat oppilaan yksilötapaamiset omiin järjestelmiinsä. Kuraattori kirjaa asiakastiedot sosiaalihuollon asiakkuuden mukaisesti rekistereihin ja psykologi terveydenhuollon potilasrekistereihin hyvinvointialue Pohteen antamien ohjeiden mukaan.

Yksittäisen oppilaan asioissa voidaan tehdä tarvittaessa yhteistyötä koulujen ulkopuolisten palveluiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa (mm. erikoissairaanhoido, sosiaalitoimi, poliisi, nuorisotoimi).

II: 3.4. Tarvittavan opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai oppilaan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Opettaja, rehtori tai koulunjohtaja voi poistaa häiritsevän oppilaan oppitunnilta tai koulun tilaisuudesta jäljellä olevaksi ajaksi. Tällöin huolehditaan, että oppilas on aikuisen valvonnassa. Opettaja kirjaa poistamisen Wilmaan ja ilmoittaa asian huoltajalle.

Oppilaan osallistuminen opetukseen voidaan evätä enintään jäljellä olevan työpäivän ajaksi, jos on olemassa vaara, että toisen oppilaan taikka koulussa tai muussa opetustilassa työskentelevän henkilön turvallisuus kärsii oppilaan väkivaltaisen tai uhkaavan käyttäytymisen vuoksi taikka opetus tai siihen liittyvä toiminta vaikeutuu kohtuuttomasti oppilaan häiritsevän käyttäytymisen vuoksi. Oppilasta ei jätetä ilman valvontaa. Päätöksen epäämisestä tekee rehtori tai koulunjohtaja. Toimenpide kirjataan Wilmaan Kurinpitotoimet-rekisteriin. Huoltajaa pyydetään noutamaan oppilas koululta. Tarvittaessa tehdään myös lastensuojeluilmoitus. Oppilaalle järjestetään tarvittava opiskeluhoito.

Mikäli oppilas erotetaan määräajaisesti koulusta, kutsutaan koolle yksilöllinen opiskeluhoitoryhmä ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

II: 3.5. Opettajan laajaan terveystarkastukseen luokilla 1, 5 ja 8 antaman oppilaan selviytymistä ja hyvinvointia kuvaavan arvion toimintakäytänteet (ml. suostumuksen hankkiminen) koulussa

Oppilaiden laajojen terveystarkastusten yhteydessä tehtävän arvion osalta toimitaan yhteistyössä terveydenhoitajan, koululääkärin, oppilaan ja huoltajan sekä opettajan kanssa sovittujen toimintatapojen mukaisesti.

II: 3.6. Oppilaan koulupäivän aikaisen erityisruokavalion tai lääkityksen ilmoittamisen käytänteet

Lääkityksen ja sairauksien vaatiman hoidon järjestämiseksi tehdään yhteistyötä ja suunnitelmia oppilaan, huoltajan ja kouluterveydenhuollon kanssa. Tarvittaessa yhteistyöhön osallistuu koulun henkilökuntaa tai erikoissairaanhoidon edustajia. Terveystarkastaja tai luokanopettaja/-valvoja tiedottaa oppilaan sairauksista tai lääkityksestä huoltajan luvalla niille koulun henkilökunnan jäsenille, joiden on tarpeen tietää asiasta.

II: 4 Yhteistyön järjestäminen oppilaiden ja heidän huoltajiensa sekä koulussa työskentelevien ja muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

Opiskeluhoolto on kaikkien kouluyhteisössä työskentelevien ja opiskeluhohtopalvelujen ammattilaisten yhteinen tehtävä. Oppilaiden, huoltajien, koulujen henkilöstön ja opiskeluhohtopalvelujen työntekijöiden sekä yhteistyötahojen osallisuus opiskeluhoollon toimintatapojen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa on opiskeluhoollon keskeistä. Tämä edellyttää yhteisiä toimintatapoja ja erityisesti koulutuksen järjestäjän ja hyvinvointialue Pohteen yhteistyötä.

II: 4.1. Oppilaiden, huoltajien, opetustoimen henkilöstön ja opiskeluhohtopalvelujen osallisuus opetuksen järjestäjän opiskeluhohtosuunnitelman laatimiseen ja yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen

Huoltajat ovat koulujen tärkein yhteistyökumppani. Opiskeluhohtoa toteutetaan yhteistyössä oppilaiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Oppilailla ja huoltajilla on mahdollisuus vaikuttaa yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen. Oppilailta ja huoltajilta pyydetään määräajoin palautetta koulun ja Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden toiminnasta, opiskeluhoollon ja sen toimivuudesta. Saatua palautetta ja kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään toimintaa kehitettäessä.

Henkilökunnan kokouksissa keskustellaan ja tehdään suunnitelmia yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamisesta. Opiskeluhohtosuunnitelman muutoksien laadintaan osallistuu opetushenkilöstön ja opiskeluhohtopalveluiden edustajia ja niistä tiedotetaan koko opetus- ja opiskeluhohtohenkilökuntaa.

II: 4.2. Koulun opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Koulujen henkilökunta perehdytetään Oulaisten sivistyspalveluiden ja koulujen yleisiä perehdytyskäytänteitä noudattaen. Perehdyttämisestä vastaavat ja rehtorit/koulunjohtajat ja mahdolliset perehdytysvastaavat. Perehdytyskoulutukseen kuuluu koulujen toiminnan, käytäntöjen, suunnitelmien ja järjestyssääntöjen sisäistäminen.

II: 4.3. Opiskeluhoollon moniammatillinen yhteistyö tehostetun ja erityisen tuen, joustavan perusopetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

Mikäli tehostetun tai erityisen tuen oppilaalla on opiskeluhoollollisen tuen tarvetta, suunnitellaan tukitoimet yhteistyössä opiskeluhohtohenkilöstön kanssa. Opiskeluhoollollinen yhteistyö korostuu, kun suunnitellaan pienryhmien toimintaa sekä oppilaiden tukitoimia.

Sairaalakoulussa opiskeleva oppilas pysyy oman lähikoulunsa oppilaana. Sairaalakoulujakso on määräaikainen. Sairaalajaksojen päätteeksi järjestetään oman lähikoulun kanssa opiskeluhoollollinen yhteistyöpalaveri, jossa suunnitellaan ja sovitaan paikalliset tukitoimet oppilaalle.

Tällä hetkellä Oulaisten kaupungissa ei ole joustavaa perusopetusta.

II: 4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Perusopetuksen oppilaiden hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka kokoontuu suunnitelmallisesti.

Opiskeluhoollon edustajina kuraattori ja terveydenhoitaja kuuluvat koulujen edustajien ohella kaupungin moniammatilliseen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto -työryhmään. Haapajärvellä toimii moniammatillinen kriisiryhmä, jota hyödynnetään tarvittaessa.

Oppilaiden hyvinvoinnin edistämiseksi tehdään yhteistyötä mm. seuraavien tahojen kanssa:

- Oulaisten kaupungin hyvinvointipalvelut
 - 6P-toiminta ja erityisesti koulunuorisotyö sekä nuorisotyö kouluissa
- koulujen vanhempainyhdistykset ja johtokunnat
- Oulaisten seurakunta
- Oulaisten liikunta ja vapaa-ajan palvelut, kulttuuripalvelut ja kirjasto
- Oulaisten 4H-yhdistys
- Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen sosiaalitoimi ja erikoissairaanhoido
- poliisi
- terapiapalveluiden tuottajat
- Jokilatvan opisto ja Jokilaaksojen musiikkiopisto
- kyläyhdistykset, yritykset ja yhdistykset
- urheiluseurat
- sijaishuoltoyksiköt
- koulutilojen ulkopuoliset käyttäjät

II: 4.5. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhuollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen oppilaille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Oulaisten perusopetuksen opiskeluhuollon kokonaisuudesta tiedotetaan lukuvuositedotteissa, Wilmassa ja vanhempainilloissa, ja se on nähtävissä opetussuunnitelmasta Oulaisten kaupungin kotisivulta.

Opiskeluhuollon toimijat esitellään lukuvuosittain perusopetuksen oppilaille sekä huoltajille luokkaesittelyissä, vanhempainilloissa, koulujen nettisivuilla ja/tai Wilman kautta.

II: 5. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Koulujen arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Kaikissa koulujen toiminnoissa ja tapahtumissa on tavoitteena hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta.

Koulujen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat on laadittu yhteistyössä hyvinvointialueen Pohteen, työsuojeluviranomaisten sekä teknisen toimen kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden tahojen kuten lastensuojelun, poliisin, Oulaisten seurakunnan ja kaupungin nuorisotyön kanssa.

Koulujen turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan. Oppilaat vastaavat lukuvuoden aikana kyselyihin, joissa käsitellään myös väkivaltaan, kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään liittyviä asioita. Opiskeluhuoltoryhmät käsittelevät THL:n valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn tulokset. Mikäli tilanne vaatii, opiskeluhuoltoryhmä arvioi suunnitelmat uudelleen, ja tarvittaviin toimenpiteisiin ryhdytään.

II: 5.1. Suunnitelmat oppilaiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä

Kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään koulun päivittäisissä toiminnoissa yhteisö-, ryhmä- ja yksilötasolla. Kiusaamista ehkäisevää yhteenkuuluvuuden tunnetta luovat yhteiset tilaisuudet ja kouluvuoden teemojen ympärille järjestetyt tapahtumat. Näiden tapahtumien järjestämiseen osallistuvat koulun henkilökunta ja oppilaat. Hyvinvointia edistävät myös välituntitoiminta, kerhotoiminta sekä koulun oppilaskunta- ja tukioppilastoiminta. Ryhmä- ja yksilötasolla kiusaamista, väkivaltaa ja häirintää ehkäistään luokan / koulun ryhmäytymisen rakentamisella ja turvallisen ilmapiirin luomisella ja kehittämisellä. Näihin keskitytään erityisesti luokanopettajien ja luokanvalvojan tunneilla, mutta

asioihin kiinnitetään huomiota myös muilla tunneilla. Koulussa käytetään kiusaamisen ehkäisemiseksi erilaisia tunne- ja vuorovaikutustaitoja lisääviä materiaaleja.

Kiusaamisen, väkivallan ja häirinnän osalta koulussa on nollatoleranssi. Havaittuihin tai tietoon tulleisiin tapauksiin puututaan välittömästi. Koko työyhteisön velvollisuutena on huolehtia siitä, että koulu tarjoaa jokaiselle turvallisen oppimisympäristön.

Oppilaiden omaa vastuuta korostetaan. Kiusaamisesta kertominen on toisesta ihmisestä välittämistä. Sekä kiusaaja/epäilty että kiusattu tarvitsevat apua ja tukea. Molemmat ohjataan opiskeluhuollon palveluiden pariin. Oppilaiden huoltajiin otetaan yhteyttä. Tarpeen vaatiessa käytetään kurinpitokeinoja ja -toimia erillisen suunnitelman mukaisesti. Asian käsittelyssä yhtenä tahona voi olla moniammatillinen opiskeluhuoltoryhmä. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä sosiaaliviranomaisten, terveydenhuollon tai poliisin kanssa. Vakavissa tapauksissa otetaan välittömästi yhteyttä poliisiin.

II: 5.2. Kriisisuunnitelma (suunnitelma kriisi-, uhka- ja vaaratilanteiden varalle)

Jokaisen lukuvuoden alussa käsitellään oppilaiden kanssa koulujen järjestyssäännöt ja tiedotetaan kouluilla olevista opiskeluhuollon palveluista oppilaille ja huoltajille. Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä koulujen henkilökunnan ja oppilaiden kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa.

Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomainen. Henkilökunnalla on poistumistilanteissa oma tarkastettava vastuualueensa koulurakennuksissa. Äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan erillisen kriisisuunnitelman mukaisesti. Kaikesta kriisiviestinnästä vastaa rehtori/koulunjohtaja.

Rehtorin/koulunjohtajan poissa ollessa akuuttiviestinnästä ja asiasta rehtorille ilmoittamisesta vastaa vararehtori tai muu tilanteessa vastuussa oleva henkilökunnan jäsen.

Kriisisuunnitelma samoin kuin muut suunnitelmat opiskeluyhteisön terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä menettelytavat ongelma- ja kriisitilanteissa kuten kiusaaminen, väkivalta, mielenterveyskysymykset, tupakointi ja päihteiden käyttö, erilaiset onnettomuudet ja kuolemantapaukset, on koottu Turvallisuuskansioon, joka sisältää:

- poistumisohjeet
- kiinteistön pelastussuunnitelma
- toimintaohjeet onnettomuustilanteessa
- koulun järjestyssäännöt
- kriisityö Oulaisten koulujen opiskeluhuollossa
- pikaohjeet akuutissa kriisitilanteessa toimimisen varalta

Turvallisuuskansio säilytetään henkilökunnan saatavilla. Turvallisuuskansioon tutustuminen on osa uuden henkilökunnan perehdytystä. Jokainen työyhteisön jäsen on velvollinen perehtymään kansioon ja päivittämään osaamisensa säännöllisesti.

III: Oulaisten lukion opiskeluhoitosuunnitelma

III: 2. Lukion toimenpiteet yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi

Oulaisten lukiossa yhteisöllisellä opiskeluhoollolla tarkoitetaan lukion toimintakulttuuria ja toimia, joilla edistetään opiskelijoiden oppimista, hyvinvointia, terveyttä, sosiaalista vastuullisuutta, vuorovai-
kutusta ja osallisuutta sekä koko lukioyhteisön opiskelu- ja työympäristön terveellisuutta, turvalli-
suutta ja esteettömyyttä ja ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä.

Järjestyssäännöt ja yhdessä sovitut toimintatavat edistävät työrauhaa ja oppimiselle suotuista ilmapii-
riä.

Opiskelijat perehdytetään koulun tiloihin ja välineisiin opintojen alussa. Tilojen siisteydestä huolehdi-
taan yhteistyössä koulukiinteistön henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa. Esteettömyys huomioidaan
tilojen käytössä.

Yhteisöllisen opiskeluhoollon toteuttamiseen osallistuu koko lukion henkilöstö, ja siten vastuu koulu-
yhteisön turvallisuudesta ja muusta hyvinvoinnista on kaikilla kouluyhteisössä työskentelevillä.

III: 2.1. Opiskelijoiden ja lukioyhteisön hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden seuraamisen käytännöt ja keskeiset tulokset

Nuorten hyvinvointiin liittyviä asioita käsitellään Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmässä, joka
kokoontuu suunnitelmallisesti. Ryhmässä keskitytään erityisesti lasten ja nuorten terveystarkkailuihin ja
-tutkimuksiin sekä niiden tuloksiin. Hyvinvointiryhmä käsittelee tehtyjen kyselyiden tuloksia yleisellä
tasolla ja kehittämisenäkökulmasta.

Opiskelijoiden hyvinvoinnista, terveydestä, opiskelusta, osallisuudesta sekä opiskeluhoollon toimin-
nasta saadaan seurantatietoa THL:n valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tuloksista.

Lukiossa toteutetaan vuosittain opiskelijapalutekyselyjä, joissa selvitetään näkemyksiä lukion ja Ou-
laisten sivistyspalveluiden toiminnasta sekä opiskeluhoollon palveluiden saatavuudesta ja toiminnasta.
Myös poissaolotilastot kertovat osaltaan opiskelijoiden terveyden ja hyvinvoinnin tilasta. Terveystie-
don oppiaineen puitteissa toteutetaan säännöllisesti hyvinvointikyselyitä esimerkiksi kouluruokailuun
osallistumisesta, päihteiden käytöstä, nukkumisesta, energiajuomien käytöstä tai ajankäytön hallin-
nasta.

Kouluterveyskyselyn tuloksia ja opiskelijapalautekyselyiden tuloksia, muuten saatua palautetta sekä
opiskeluhoollon ammattilaisten kokemuksia opiskelijoiden yleisestä terveys- ja hyvinvointitilanteen
kehityksestä käsitellään lukion opiskeluhoolloryhmässä ja niiden perusteella kehitetään lukion opis-
keluhoollon edelleen.

Myös lukion opiskelijakunnan hallitus käsittelee kokouksissaan erilaisia hyvinvointiin ja turvallisuus-
teen liittyviä teemoja, ja opiskelijakuntaa kuullaan opiskelijoita koskeissa asioissa.

Koulun tilojen kunnosta, siisteydestä ja esteettömyydestä huolehditaan. Puutteista kerätään palautetta
ja niihin reagoidaan. Vuosittain toteutetaan palotarkastus sekä poistumisharjoitukset.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät
olennaisesti myös säännöllisesti tehtävät fysikaalisten, kemiallisten, biologisten, tapaturmien ja henki-
sen kuormittumisen riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset. Niiden perusteella tehdään ennalta-
ehkäiseviä toimenpiteitä.

Kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään työpaikoilla säännöllisesti kolmen vuoden välein.

III: 2.2. Lukion oppilaitoskohtainen opiskeluhoitoryhmän johtaminen, kokoonpano ja toimintatavat

Yhteisöllisen opiskeluhoityhmän suunnittelusta, kehittämisestä, koordinoinnista ja arvioinnista vastaa lukion opiskeluhoitoryhmä. Opiskeluhoitoryhmään kuuluvat rehtori, opinto-ohjaaja, kuraattori, psykologi, terveydenhoitaja sekä opiskelijoiden edustajat kulloinkin käsiteltävänä olevan asian luonteen mukaisesti. Koollekutsujana toimii rehtori. Ryhmä kokoontuu tarvittaessa, noin kolme kertaa lukuvuodessa. Opiskeluhoityhmän kehittäminen pohjautuu erilaisten valtakunnallisten ja paikallisten arviointien ja kyselyiden tuloksiin, kuten kouluterveyskyselyn ja vuosittaisten opiskelijapalautekyselyiden tuloksiin, sekä muuten saatuun palautteeseen.

III: 2.3. Koulutukseen osallistumisen seuranta, poissaolojen ehkäiseminen ja niihin puuttuminen

Säännöllinen osallistuminen opetukseen on opintojen etenemisen kannalta välttämätöntä. Opetukseen osallistumista seurataan ja poissaolojen ehkäisemiseen pyritään opiskelijan omaa opiskelumotivaatiota tukemalla aineenopettajien, opinto-ohjaajan, ryhmänohjaajan, tutoreiden, opiskeluhoityhmän jäsenten ja huoltajien yhteistoiminnalla.

Opiskelija ei voi olla poissa oppitunneilta ilman hyväksyttävää syytä. Säännöllinen oppitunneilla läsnäolo ja poissaoloselvityksen antaminen ovat arvosanan saannin edellytyksenä.

Aineenopettajat merkitsevät opiskelijoiden poissaolot ja myöhästymiset Wilmaan ja seuraavat, että opiskelijan poissaolot on selvitetty periodin loppuessa, ennen arvosanan antamista. Jos huoltaja ei käytä Wilmaa, opiskelijan on tuotava huoltajan tai terveydenhuollon ammattilaisen allekirjoittama kirjallinen poissaoloselvitys.

Ryhmänohjaajat seuraavat omien opiskelijoidensa opintojen etenemistä ja poissaoloja kokonaisuutena.

Mikäli on syytä epäillä toistuvasti poissaolleen poissaolojen syiden hyväksyttävyyttä, opettaja ilmoittaa asiasta ryhmänohjaajalle, joka selvittää asian opiskelijan ja alaikäisen opiskelijan huoltajien kanssa. Jos poissaolojen taustalla vaikuttaa olevan opiskeluhoityhmällisiä tekijöitä, ohjaa ryhmänohjaaja opiskelijaa opiskeluhoityhmän palveluiden piiriin tai koolle kutsutaan moniammatillinen asiantuntijaryhmä.

Lupa poissaoloon on kysyttävä ennakoon aina kun se on mahdollista. Hyväksyttävästä syystä luvan enintään kolmeksi päiväksi myöntää ryhmänohjaaja, sitä pidemmäksi ajaksi rehtori. Luvan yksittäiseltä oppitunnilta poissaoloon myöntää aineen opettaja.

Ryhmänohjaaja/rehtori/vararehtori merkitsee opiskelijan poissaoloihin Wilmaan jo etukäteen tiedon tämän luvallisesta poissaolosta. Tällöin huoltajan ei tarvitse enää erikseen selvittää poissaoloa. Alle 18-vuotiaan opiskelijan kohdalla poissaololuvan kysyy huoltaja. Jos alle 18-vuotias opiskelija ilmoittaa itse poissaolostaan, tämä merkitään Wilmassa selvittämättömäksi ja huoltaja joutuu sen selvittämään.

Ellei lupaa ole voitu kysyä ennakoon, on opiskelija/huoltaja velvollinen ilmoittamaan koululle poissaolosta ja sen syystä viimeistään toisena poissaolopäivänä.

Pidemmissä sairauspoissaoloissa ensisijainen yhteyshenkilö on ryhmänohjaaja. Huoltajien ja/tai opiskelijan luvalla ryhmänohjaaja voi tiedottaa opiskelijan tilanteesta opiskelijaa opettavia.

Sairauden perusteella opintoihin voidaan tehdä tapauskohtaisesti tarvittavia järjestelyjä (esim. suoritustapojen ja opintosuunnitelman muutokset, opintoajan pidentäminen).

Myös terveystarkastuksiin osallistumista seurataan. Jos opiskelija ei tule pyydettyä terveystarkastukseen, terveydenhoitaja on yhteydessä ryhmänohjaajaan, ja opiskelija ohjataan tarvittaessa muiden opiskeluhoityhmän palvelujen piiriin.

III: 2.4. Tupakkatuotteiden ja muiden päihteiden käytön ehkäiseminen ja käyttöön puuttuminen

Oulaisten lukiossa tuetaan opiskelijoiden tupakoimattomuutta ja päihteettömyyttä ja järjestetään tilaisuuksia, joilla pyritään terveyttä edistävien elämäntapojen vahvistamiseen. Terveysneuvonnan ja terveystiedon sekä muiden oppiaineiden opetuksen välistä yhteistyötä pyritään tekemään mahdollisuuksien mukaan.

Jos opiskelijan päihteiden käyttö aiheuttaa huolta, ohjataan opiskelijaa aktiivisesti opiskeluhuollon palveluiden piiriin.

Tupakkatuotteiden käyttäminen ja halussapito koulun sisätiloissa ja koulun alueella on kielletty tupakkalain nojalla, ja järjestyssäännöissä kielletään niiden käyttö myös koulukiinteistön ulkopuolella järjestettävissä koulun tilaisuuksissa sekä vierailuiden ja opintomatkojen aikana.

Päihteiden ja huumeiden hallussapito ja käyttäminen sekä päihtyneenä esiintyminen koulussa, koulun järjestämissä tilaisuuksissa sekä vierailuiden ja opintomatkojen aikana kielletään lukion järjestyssäännöissä.

Jos kouluaikana tai koulutyöhön liittyvissä tilaisuuksissa kuitenkin havaitaan opiskelijan käyttävän tupakkatuotteita tai havaitaan opiskelija alkoholin tai muiden päihteiden vaikutuksen alaisena toimitaan seuraavasti:

Tupakkatuotteet

Tupakkatuotteita opetustilanteessa tai muussa koulun järjestämässä tilaisuudessa käyttävää opiskelijaa kehoitetaan poistumaan tilanteesta ja häntä muistutetaan tupakkalain ja järjestyssääntöjen säädosista. Jos käytön havaitaan olevan toistuvaa, opettaja tai muu koulun henkilökuntaan kuuluva keskustelee asiasta suoraan opiskelijan kanssa oman havaintonsa pohjalta ja ilmoittaa asiasta ryhmänohjajalle, joka on tarvittaessa yhteydessä asiasta alaikäisen opiskelijan huoltajaan. Toistuvasta järjestyksen rikkomisesta voi seurata kurinpitotoimena kirjallinen varoitus.

Alkoholi

Varmistetaan, ettei päihtynyt opiskelija ole vaaraksi itselleen eikä muille, ja opiskelija saatetaan pois opetustilanteesta rehtorin kansliaan tai muuhun turvalliseen tilaan. Tarvittaessa otetaan yhteys hätäkeskukseen.

Asian käsittelyä jatketaan mahdollisuuksien mukaan kahden aikuisen läsnä ollessa. Rehtori tai vararehtori yhdessä asian kohdanneen opettajan kanssa puhuttavat päihtynyttä ja pyrkivät takavarikoimaan päihteet pyytämällä opiskelijaa itseään tyhjentämään taskunsa ja laukkunsa.

Jos päihtynyt on alaikäinen, otetaan yhteyttä huoltajaan, jota pyydetään noutamaan opiskelija kotiin. Jos huoltajaan ei saada yhteyttä, opiskelija toimitetaan tilanteen mukaan joko terveydenhoitajalle tai terveyskeskukseen. Alaikäisestä tehdään lastensuojeluilmoitus.

Täysi-ikäisen opiskelijan kohdalla varmistetaan keskustelemalla tämän kunto ja varmistetaan turvallinen poistuminen koululta. Opiskelijan luvalla voidaan ottaa yhteys lähiomaiseen.

Tarvittaessa soitetaan hätäkeskukseen.

Akuutin tilanteen ratkeamisen jälkeen asiaa käsitellään opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, ryhmänohjaajan, opiskeluhoollon ja mahdollisten muiden toimijatahojen kesken ja päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Mahdollisiin kurinpitotoimiin ryhtymisestä päättää rehtori opiskelijaa kuultaan.

Huumausaineet

Varmistetaan, ettei huumausaineista päihtynyt opiskelija ole vaaraksi itselleen eikä muille, ja opiskelija saatetaan pois opetustilanteesta rehtorin kansliaan tai muuhun turvalliseen tilaan. Tarvittaessa otetaan yhteys hätäkeskukseen.

Asian käsittelyä jatketaan mahdollisuuksien mukaan kahden aikuisen läsnä ollessa. Rehtori tai vara-rehtori yhdessä asian kohdanneen opettajan kanssa puhuttavat päihtyneen ja pyrkivät takavarikoimaan päihtyneet pyytämällä opiskelijaa itseään tyhjentämään taskunsa ja laukkunsa.

Jos päihtynyt on alaikäinen, otetaan yhteyttä huoltajaan ja hänestä tehdään lastensuojeluilmoitus.

Ollaan yhteydessä poliisiin, joka jatkaa asian käsittelyä huumeiden hallussapitorikoksena ja käyttörikoksena.

Akuutin tilanteen ratkaisemisen jälkeen opiskelija ohjataan yksilökohtaisen opiskeluhuollon tuen piiriin ja asiaa käsitellään opiskelijan, alaikäisen opiskelijan huoltajan, ryhmänohjaajan, opiskeluhuollon ja mahdollisten muiden toimijatahojen kesken ja päätetään mahdollisista jatkotoimenpiteistä. Mahdollisiin kurinpitotoimiin ryhtymisestä päättää rehtori opiskelijaa kuultuaan.

III: 2.5. Yhteistyö ja käytänteet oppilaitosympäristön terveellisyys- ja turvallisuuden sekä oppilaitosyhteisön hyvinvoinnin tarkastuksissa

Riskienarviointi ja -hallinta ovat osa lukion hyvinvointi- ja turvallisuustoimintaa. Riskienarviointi toteutetaan säännöllisesti Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden ja lukioyhteisön yhteistyönä ja sen perusteella tehdään ennaltaehkäiseviä toimenpiteitä.

Aluehallintoviraston työsuojelutarkastukset tehdään säännöllisin väliajoin. Työsuojeluun liittyvät olennaisesti säännöllisesti tehtävät riskien ja vaarojen tunnistamiskartoitukset.

Tarkastustilaisuuteen kuuluu aloituspalaveri, tilakierros sekä yhteenvetopalaveri. Aloituspalaverissa käydään läpi eri tahojen kokoamat taustatiedot ja suunnitellaan tilakierroksen reitti. Yhteenvetopalaverissa kootaan kaikki tiedot ja löydökset yhteen, arvioidaan ympäristöön ja yhteisöön liittyvät terveysriskit sekä sovitaan jatkotoimista ja niiden vastuutahoista. Oppilaitoksen tarkastuksesta ja sen tuloksista sekä mahdollisesti suunnitelluista jatkotoimista tiedotetaan tarvittaessa opiskelijoille, huoltajille ja henkilöstölle.

Lukiokiinteistön palotarkastus tehdään säännöllisesti yhteistyössä palo- ja pelastustoimen viranomaisten kanssa. Palo- ja pelastustoimen viranomaisen myös osallistuu lukion poistumisharjoitukseen. Mahdollisesti havaittuihin puutteisiin reagoidaan välittömästi.

Työterveyshuollon työpaikkaselvitykset tehdään säännöllisesti kolmen vuoden välein.

Mikäli tehty tarkastukset tai selvitykset tai muu palaute antaa aihetta, kaupungin sisäilmatyöryhmä kokoontuu tarvittaessa.

Opiskelijoiden hyvinvoinnin taustatietoina hyödynnetään tarkasteluvälillä kertyneiden kyselyiden kuten kouluterveyskyselyn tuloksia sekä tarkastusta varten toteutettujen kyselyiden ja selvitysten tuloksia. Oulaisten kaupungin hyvinvointityöryhmä käsittelee nuorille tehtyjen kyselyjen tuloksia yleisellä tasolla ja osallistuu näin osaltaan lukioyhteisön hyvinvoinnin kehittämiseen.

III: 2.6. Opiskelijoille annettava yhteinen ohjaus

Ryhmänohjaajat vastaavat oman ryhmänsä pääasiallisesta ohjauksesta lukio-opinnoissa. Erityisesti opintojen alkuvaiheessa ryhmänohjaajien antaman ohjauksen merkitys on suuri.

Ryhmänohjauksessa kiinnitetään huomiota mm. opiskelijoiden perehdyttämiseen lukion toimintaan, lukio-opiskelun ohjeisiin ja menettelytapoihin, opintojen ja aikataulutuksen suunnitteluun ja ryhmähengen luomiseen. Ryhmänohjaajat haastattelevat ryhmänsä opiskelijat ensimmäisen vuoden syksyllä.

Opinto-ohjauksen ryhmäoppitunneista vastaa opinto-ohjaaja, ja tunteja sijoitellaan pitkin lukuvuotta. Opinto-ohjaaja vastaa tuntien sisällöistä voimassa olevan opetussuunnitelman pohjalta. Kuraattori ja terveydenhoitaja antavat ohjausta tarpeen mukaan omiin aihepiireihinsä liittyen. Jokainen opettaja antaa oppiainettaan koskevat ainekohtaiset ohjeet opiskelijoilleen. Erityisesti terveystiedon opintojaksoissa opiskelijat saavat terveyteen ja turvallisuuteen liittyvää tietoutta.

III: 2.7. Opiskelijoiden osallisuuden vahvistaminen ja yhteisöllisyyden edistäminen

Kaikki lukion opiskelijat kuuluvat opiskelijakuntaan. Opiskelijakunnan tehtävänä on edistää opiskelijoiden yhteistoimintaa, vaikutusmahdollisuuksia ja osallistumista.

Opiskelijakunnan hallitus ja opiskelijakunnan ohjaava opettaja toimivat opiskelijoiden osallisuuden koordinoijina yhdessä rehtorin kanssa. Lisäksi lukiossa toimii opiskelijatutoreita, jotka helpottavat uusia opiskelijoita pääsemään sisään koulun toimintakulttuuriin.

Yhteistyössä opiskelijakunnan, tutoreiden ja ympäristötiimin kanssa järjestettävät koko koulun yhteiset tilaisuudet ja teemapäivät edistävät opiskelijoiden yhteisöllisyyttä.

Ennen opiskelijoiden asemaan vaikuttavien päätösten tekemistä opiskelijakuntaa kuullaan, ja opiskelijakunnan edustajalla on läsnäolo- ja puheoikeus myös opettajainkokouksessa tällaisia asioita käsiteltäessä.

Määräajoin selvitetään opiskelijoiden näkemyksiä oppilaitoksen ja koulutuksen järjestäjän toiminnasta. Myös valtakunnallinen kouluterveyskysely antaa tietoa aiheesta.

III 3. Toimenpiteet tarvittavien tukitoimien järjestämiseksi (yksilökohtainen opiskeluhoolto)

Opiskelijalla on oikeus saada riittävä tuki ja ohjaus opiskeluunsa ja kehitykseensä liittyvien vaikeuksien ehkäisemiseksi ja poistamiseksi.

III: 3.1. Opiskelijan ohjaaminen opiskeluhooldopalveluihin (kouluterveydenhuolto, kuraattori ja psykologipalvelut)

Yksilökohtaista opiskeluhoollon tarvetta arvioidaan jatkuvasti mm. opiskelumenestyksen, poissaoloseurannan, erityisen tuen tarpeen ja mahdollisen muun huolen perusteella. Opinto- ohjaaja, ryhmän- ohjaaja ja muut opiskelijan kanssa työskentelevät ottavat huolen puheeksi varhaisessa vaiheessa ja matalalla kynnyksellä. Tarvittaessa opiskelija ohjataan opiskeluhoollon palveluiden piiriin. Näitä palveluja ovat opiskeluterveydenhuolto sekä koulukuraattori-/psykologipalvelut.

Opiskelija tai hänen huoltajansa voivat olla itse yhteydessä opiskeluhoollon palveluihin tai yhteydenoton voi tehdä lukion henkilökuntaan kuuluva yhdessä opiskelijan kanssa. Jos yhteydenottoa ei ole mahdollista tehdä yhdessä, opiskelijalle on annettava tieto yhteydenotosta ja mahdollisuus keskustella yhteydenottoon liittyvistä syistä.

Alaikäisen opiskelijan huoltajalla ei ole oikeutta kieltää opiskelijaa käyttämästä opiskeluhoollon palveluja.

III: 3.2. Yksittäisen oppilaan tueksi koottavan monialaisen asiantuntijaryhmän kokoaminen, suostumuksen hankkiminen ja työskentelyyn osallistuminen

Yksittäisen opiskelijan tueksi koottavan moniammatillisen asiantuntijaryhmän toiminta perustuu opiskelijan suostumukseen. Opiskelijan yksilöidyllä kirjallisella suostumuksella hänen asiansa käsitte- lyyn voi osallistua tarvittavia opiskeluhoollon yhteistyötahoja tai opiskelijan läheisiä.

Yksilökohtaisen opiskeluhoollon järjestämiseksi ja toteuttamiseksi tarpeelliset tiedot kirjataan opiske- luhuollon kertomuksiin. Opiskeluterveydenhuollon henkilöstö sekä muut opiskeluhoolltoa toteuttavat terveydenhuollon ammattilaiset kirjaavat opiskelijan yksilötapaamiset omiin järjestelmiinsä. Samoin opiskeluhoollon kuraattori ja psykologi kirjaavat yksilötapaamisissa kertyvät asiakastiedot omiin jär- jestelmiinsä.

Kun opiskeluhoollon monialaisessa asiantuntijaryhmässä selvitetään yksittäisen opiskelijan opiskeluhoollon tarvetta, tai kun sen jäsenet toteuttavat jo suunniteltuja ja sovittuja yksilöllisiä opiskeluhoollon tukitoimia, asiantuntijaryhmän vastuuhenkilö kirjaa ryhmän toimintatavoitteiden kannalta välttämättömät opiskelijaa koskevat tiedot opiskeluhoollotokertomukseen. Myös muut asiantuntijaryhmän jäsenet voivat tehdä tällaisia kirjauksia salassapitovelvoitteiden estämättä.

Opiskeluhoollotokertomus laaditaan ja säilytetään sekä vastuuhenkilö nimetään opiskeluhoollotolain mukaisesti: Opiskeluhoollotokertomus laaditaan jatkuvaan muotoon aikajärjestyksessä eteneväksi ja siihen kirjataan

- 1) yksittäisen opiskelijan nimi, henkilötunnus, kotikunta ja yhteystiedot sekä alaikäisen opiskelijan huoltajan tai muun laillisen edustajan nimi ja yhteystiedot
- 2) asian aihe ja vireille panija
- 3) opiskelijan tilanteen selvittämisen aikana toteutetut toimenpiteet
- 4) tiedot asian käsittelystä opiskeluhoollotoryhmän kokouksessa, kokoukseen osallistuneet henkilöt ja heidän asemansa, kokouksessa tehdyt päätökset, päätösten toteuttamissuunnitelma sekä toteuttamisesta ja seurannasta vastaavat tahot;
- 5) toteutetut toimenpiteet
- 6) kirjauksen päivämäärä sekä kirjauksen tekijä ja hänen ammatti- tai virkaasemansa.
- 7) Jos sivulliselle annetaan opiskeluhoollotokertomukseen sisältyviä tietoja, asiakirjaan on lisäksi merkittävä, mitä tietoja ja kenelle sivulliselle on luovutettu ja millä perusteella tietoja on luovutettu.

III: 3.3. Opiskeluhoollotokertomusten laatiminen, säilytys ja vastuuhenkilön nimeäminen opetuksen järjestäjän opiskeluhoollotorekisterille

Opiskeluhoollotokertomukset säilytetään opiskeluhoollotorekisterissä.

Yksittäisen opiskelijan asioissa voidaan tehdä tarvittaessa yhteistyötä oppilaitoksen ulkopuolisten palvelujen ja yhteistyökumppaneiden kanssa kuten erikoissairaanhoidon, sosiaalitoimen, poliisin tai nuorisotoimen kanssa.

III: 3.4. Tarvittavan opiskeluhoollon järjestäminen kurinpitotoimen tai opiskelijan opetukseen osallistumisen epäämisen yhteydessä

Mikäli opiskelijan opetukseen osallistuminen kurinpitokeinolla evätään tai hänet kurinpitotoimena erotetaan määräaikaisesti koulusta, kutsutaan koolle yksilöllinen opiskeluhoollotoryhmä ja ryhdytään tarvittaviin toimenpiteisiin.

III: 3.5. Opiskeluterveydenhuolto

Opiskeluterveydenhuollon järjestämisestä vastaa hyvinvointialue Pohde.

Lukiolaiset voivat ottaa yhteyttä opiskeluhoollon terveydenhoitajaan puhelimitse, sähköpostitse tai Wilman kautta. Terveydenhoitajan vastaanotolle on mahdollista päästä myös ilman ajanvarausta Pohdeen käytänteiden mukaisesti ja lukuvuosisuunnitelmassa täsmennettävällä tavalla.

Lääkityksen, erityisruokavalion ja sairauksien vaatiman hoidon järjestämiseksi tehdään yhteistyötä ja suunnitelmia opiskelijan, huoltajan, opiskeluterveydenhuollon ja koulun henkilökunnan kanssa. Tarvittaessa yhteistyöhön osallistuu erikoissairaanhoido tai muu taho.

Opiskelijan pysyvistä erityisruokavalioitarpeista kerätään tiedot lukuvuoden alussa ja siitä tiedotetaan kouluruokailun palveluntarjoajaa. Mikäli opiskelija haluaa, hän voi kertoa koulupäivän aikana tarvitsemastaan lääkähoidosta tai hoitotoimenpiteistä koulun henkilökunnalle.

Terveydenhoitajaa konsultoidaan tarvittaessa.

Kuraattori- ja psykologipalvelut

Lukion kuraattori- ja psykologipalvelujen järjestämisestä vastaa hyvinvointialue Pohde. Kuraattoriin ja psykologiin saa yhteyttä puhelimitse, sähköpostitse tai Wilman kautta, ja vastaanotolle on mahdollista päästä Pohteen käytänteiden mukaisesti ja lukuvuosisuunnitelmassa täsmennettävällä tavalla.

Opiskeluhooltohenkilöstö tekee tiivistä yhteistyötä opiskelijan oikeuksia kunnioittaen.

III: 4 Yhteistyön järjestäminen opiskelijoiden ja heidän perheidensä sekä oppilaitoksessa työskentelevien ja muiden opiskelijoiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa

III: 4.1. Yhteistyö huoltajien kanssa

Huoltajat ovat Oulaisten lukion tärkein yhteistyökumppani. Ensi sijassa ryhmäohjaajat vastaavat yhteydenpidosta huoltajiin. Kaksi kertaa lukuvuodessa järjestetään vanhempaintilaisuus, joissa käsitellään ajankohtaisten asioiden lisäksi mm. lukio-opiskelun käytänteitä, ylioppilaskirjoituksia ja jatko-opintoihin hakeutumista.

Opiskelijat ja huoltajat saavat tietoa opiskelijan opintosuorituksista Wilman Opinnot-välilehdeltä tai periodin jälkeen jaettavasta perioditodistuksesta. Alle 18-vuotiaiden opiskelijoiden huoltajien on kuitattava periodin arviointi nähdäksesi Wilman kautta tai allekirjoittamalla todistus. Täysi-ikäinen opiskelija voi antaa huoltajilleen oikeuden käyttää Wilmaa itseään koskevissa asioissa.

Käytetyistä kurinpitotoimista ja -keinoista annetaan tieto myös alaikäisen opiskelijan huoltajalle.

Opiskeluhoolto toteutetaan yhteistyössä opiskelijoiden ja heidän huoltajiensa kanssa. Opiskelijoilla ja huoltajilla on mahdollisuus ilmaista mielipiteensä opiskeluhooltoon koskevia suunnitelmia laadittaessa. Sekä opiskelijoilta että huoltajilta pyydetään määräajoin palautetta lukion ja Oulaisten kaupungin sivistyspalveluiden toiminnasta, opiskeluhoollosta ja sen toimivuudesta. Saatua palautetta ja kouluterveyskyselyn tuloksia hyödynnetään toimintaa kehitettäessä.

III: 4.2. Opetus- ja muun henkilöstön perehdytys ja osaamisen varmistaminen yhteisöllisessä työssä

Lukion uusi henkilökunta perehdytetään Oulaisten sivistyspalveluiden yleisiä perehdytyskäytänteitä noudattaen. Koulun suunnitelmien, järjestyssääntöjen ja käytäntöjen sisäistäminen sekä kurinpidollisten toimivaltuuksien hallitseminen ovat osa työtehtäviin perehtymistä. Opiskeluhoolto- ja oppilaitosten muutoksista tiedotetaan ja niistä keskustellaan opettajainkokouksissa, ja opiskeluhoolto- ja oppilaitosten suunnitelman muutoksien laadintaan osallistuu koko henkilöstö.

III: 4.3. Opiskeluhoollon monialainen yhteistyö oppimisen ja koulunkäynnin tuen, joustavan opetuksen ja sairaalaopetuksen yhteydessä

III: 4.4. Yhteistyö muiden oppilaiden hyvinvointia tukevien tahojen kanssa kuten nuorisotoimi, lastensuojelu, erikoissairaanhoido ja poliisi

Koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat laaditaan yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen, työsuojeluviranomaisten sekä Oulaisten kaupungin teknisen toimen kanssa. Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomainen.

Ammatinvalinnan ja urasuunnittelun apuna käytetään työvoimahallinnon palveluja.

Jos nuoren opinnot ovat keskeytymässä, jatkosuunnitelmaa ei ole eikä opiskelijaa tavoiteta, asia siirtyy Valppaan hoidettavaksi.

Opiskeluhoolto tekee tarvittaessa yhteistyötä myös etsivän nuorisotyön ja muiden tahojen kuten lastensuojelun, poliisin, Oulaisten seurakunnan ja kaupungin nuorisopalveluiden kanssa.

Opiskeluhoollon edustajina kuraattori ja terveydenhoitaja kuuluvat kunnan moniammatilliseen nuorten ohjaus- ja palveluverkosto-työryhmään.

Haapajärvellä toimii moniammatillinen kriisitilanteiden jälkipuintiryhmä, jota hyödynnetään tarvittaessa.

III: 4.3. Yhteisöllisen ja yksilökohtaisen opiskeluhoollon periaatteista ja toiminnasta tiedottaminen opiskelijoille, huoltajille, henkilöstölle ja yhteistyötahoille

Oulaisten lukion opiskeluhoollon kokonaisuudesta tiedotetaan opiskelijan oppaassa, Wilmassa ja ryhmänohjaajan tuokioissa. Opiskeluhoollon toimijat esitellään lukuvuosittain uusille lukion opiskelijoille oppitunneilla sekä huoltajille vanhempainillan yhteydessä. Kuvaus opiskeluhoollon toiminnasta sekä opiskeluhooltosuunnitelma ovat nähtävissä myös opetussuunnitelmasta kaikille avoimina olevilta Oulaisten kaupungin kotisivuilta.

III 5. Suunnitelmat opiskelijoiden suojaamiseksi väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä sekä kriisisuunnitelma

Koulun arkityössä pyritään suhtautumaan kaikkiin mahdollisiin epäkohtiin ennaltaehkäisevästi. Ryhmänohjaustuokioissa, tutortoiminnassa, opiskelijakunnan toiminnassa ja koulun lukuvuoden tapahtumissa tavoitteena on hyvän yhteishengen kehittäminen ja kiusaamisen vastainen toiminta.

Jokaisen lukuvuoden alussa käydään kaikissa ryhmissä ryhmänohjaajan johdolla läpi opetussuunnitelman luku opiskeluhoollosta liitteineen ja tutustutaan lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaan. Samalla käsitellään keskustellen Oulaisten lukion järjestyssäännöt. Järjestyssäännöt on laadittu yhteistyössä koulun henkilökunnan ja opiskelijoiden kanssa, ja niitä päivitetään tarvittaessa. **Lukion opiskelijakunnan hallitus tekee yhteistyötä järjestyssääntöjen ja muiden yhteissuunnittelua vaativien asioiden tiimoilta samoissa tiloissa toimivan JEDUn liiketalouden opiskelijakunnan hallituksen kanssa.** POIS

Jokaisen lukioyhteisössä työskentelevän ja yhteisöön kuuluvan henkilön velvollisuutena on välittömästi puuttua asiaan, mikäli hän havaitsee väkivaltaa, kiusaamista, syrjintää tai häirintää tai mikäli hänen tietoonsa tulee oppimisympäristössä tai koulumatkalla tapahtunut häirintä-, kiusaamis- syrjintä- tai väkivaltatapaus. Tilanteen vaatimiin jatkotoimenpiteisiin ryhdytään, sekä epäillyn että teon kohteena olevan opiskelijan huoltajaan otetaan yhteyttä, ja tarpeen vaatiessa käytetään kurinpitokeinoja ja -toimia erillisen suunnitelman mukaisesti. Sekä teon kohde että tekijä ohjataan opiskeluhoollon palveluiden pariin. Tarvittaessa tehdään yhteistyötä sosiaaliviranomaisten, terveydenhuollon tai poliisin kanssa. Vakavissa tapauksissa otetaan välittömästi yhteyttä poliisiin.

Koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvät suunnitelmat laaditaan yhteistyössä hyvinvointialueen sosiaali- ja terveystoimen, palo- ja pelastustoimen, työsuojeluviranomaisten sekä Oulaisten kaupungin teknisen toimen kanssa. Tarvittaessa yhteistyötä tehdään myös muiden tahojen kuten lastensuojelun, poliisin, seurakunnan ja kaupungin nuorisotyön kanssa.

Vuosittain järjestetään poistumisharjoitus, johon osallistuu mahdollisuuksien mukaan myös pelastusviranomainen. Henkilökunnalla on poistumistilanteissa oma tarkastettava vastuualueensa koulurakennuksessa. Äkillisissä kriiseissä, uhka- ja vaaratilanteissa toimitaan erillisen kriisisuunnitelman mukaisesti. Kaikesta kriisiviestinnästä vastaa rehtori. Rehtorin poissa ollessa akuuttiviestinnästä ja asiasta rehtorille ilmoittamisesta vastaa vararehtori tai muu tilanteessa oleva henkilökunnan jäsen.

Kriisisuunnitelma samoin kuin muut suunnitelmat opiskeluyhteisön terveyden ja turvallisuuden edistämiseksi sekä menettelytavat ongelma- ja kriisitilanteissa kuten kiusaaminen, väkivalta,

mielenterveyskysymykset, tupakointi ja päihteiden käyttö, erilaiset onnettomuudet ja kuolemantapaukset, on koottu Turvallisuuskansioon.

Turvallisuuskansio sisältää

- poistumisohjeet
- kiinteistön pelastussuunnitelma
- toimintaohjeet onnettomuustilanteessa
- lukion järjestyssäännöt
- kriisityö Oulaisten koulujen opiskeluhollossa
- pikaohjeet akuutissa kriisitilanteessa toimimisen varalta

Turvallisuuskansio säilytetään henkilökunnan saatavilla. Turvallisuuskansioon tutustuminen on osa uuden henkilökunnan perehdytystä. Jokainen työyhteisön jäsen on velvollinen perehtymään turvallisuuskansioon ja päivittämään osaamisensa säännöllisesti.

Lukion opiskeluhoitoryhmä vastaa koulun turvallisuuteen ja hyvinvointiin liittyvien suunnitelmien toteutumisen seurannasta ja tarvittaessa niiden päivittämisestä. Opiskelijat vastaavat vähintään kaksi kertaa lukuvuodessa kyselyihin, joissa käsitellään myös väkivaltaan, kiusaamiseen, syrjintään ja häirintään liittyviä asioita. Tämän lisäksi opiskeluhoitoryhmä käsittelee THL:n valtakunnallisen Kouluterveyskyselyn tulokset. Mikäli tilanne vaatii, opiskeluhoitoryhmä arvioi suunnitelmat uudelleen ja ryhtyy tarvittaviin toimenpiteisiin.

Liite: Pohteen opiskeluhoollon palvelut oppilaitosta koskevassa yksilötason kriisissä

Perhe- ja sosiaalipalvelut ja Oys psykiatria,
Perhekeskuspalvelut

Pohteen opiskeluhoollon
palveluiden kriisityö

1 (1)

23.9.2025

Pohteen opiskeluhoollon palvelut oppilaitosta koskevassa yhteisötason kriisissä - tiedote oppilaitoksille

Opiskeluhoollon palvelut tarkoittavat koulukuraattorin, kouluterveydenhoitajan ja -lääkärin ja koulupsykologin palveluita. Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue (Pohde) tarjoaa opiskeluhoollon palveluita kaikissa Pohjois-Pohjanmaan esi- ja perusasteen ja toisen asteen oppilaitoksissa ensisijaisesti lähipalveluna. Opiskeluhoollon palvelut ovat aktiivisesti oppilaitoksen henkilökunnan ja opiskelijoiden tukena oppilaitosyhteisöä koskevissa yhteisötason kriiseissä. Yhteisötason kriisillä tarkoitetaan luokka- tai opiskelijaryhmää tai koko oppilaitosta koskevaa potentiaalisesti traumatisoivaa tapahtumaa.

Oppilaitoksilla tulee toimia **kriisiryhmä**, jossa opiskeluhoollon ammattilaiset ovat aktiivisia jäseniä. Kriisiryhmä suunnittelee kriisityötä ja ennakoii kriisityön tarpeita. Kriisitalanteissa opiskeluhoollon ammattilaiset tekevät yhteistyötä oppilaitoksen henkilöstön ja johdon kanssa esimerkiksi kriisiviestinnän suunnittelussa, oppilaitoksen kriisiryhmän työskentelyn suunnittelussa ja toteutuksessa sekä psykososiaalisen tuen järjestämisessä.

Esimerkkejä yhteisötason kriisistä ovat luokkaryhmälle luokkaan kuuluvan oppilaan äkillinen kuolema tai itsemurha, koululla tapahtuva tai koulun oppilaisiin kohdistuva laajamittainen väkivalta- tai uhkatilanne, onnettomuudet, jotka koskevat yhteisöä, tai oppilaitoksen henkilökunnan jäsenen äkillinen kuolema.

Kriisitalanteissa opiskeluhoollon henkilöstön lähiesihenkilönä toimivat vastuuyksikköpäälliköt resursoivat ja organisoivat oman alueensa opiskeluhoollon ammattilaisten työtä tarpeen mukaan yhteistyössä oppilaitoksen johdon kanssa. Ammattilaiset toimivat tarvittaessa yhteyshenkilönä muihin Pohteen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin ja suunnittelevat osaltaan kriisin jälkihuoltotyötä.

Kriisityössä keskeistä on oikea-aikaisuus. Kriisityö priorisoidaan ja opiskeluhoollon ammattilaiset ovat käytettävissä joustavasti kriisiryhmään ja kriisityön toteutukseen. Opiskeluhoollon palveluiden henkilöstö on koulutettu tarjoamaan psykososiaalista tukea kriisitalanteissa matalalla kynnyksellä.

Esimerkkejä opiskeluhoollon tarjoamasta psykososiaalisesta tuesta ovat oppilaille ja opiskelijoille tarjottavat walk-in -ajat kriisiä seuraavina päivinä, luokkatuokiot jotka toteutetaan yhdessä omaopettajan kanssa ja TRT-ryhmät, joissa tuetaan kriisin jälkeen oireilevia oppilaita ja opiskelijoita ryhmämuotoisesti.

Lisätietoa:

- Lisätietoa oppilaitoksen kriisiryhmästä ja psykososiaalisen tuen järjestämisestä opiskeluhoollon ja oppilaitoksen yhteistyössä OPH:n verkkosivulla: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/psykososiaalisen-tuen-jarjestaminen>
- Kriiseihin varautumisesta oppilaitoksella: <https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/kriiseihin-varautuminen>